

GAZDASÁGI LAPOK

Alapította KORIZMIOS LÁSZLÓ
1849-ben.

MEZŐGAZDASÁGI HETILAP.

VEZÉRELV: Hozzunk mezei gazdaságunkba helyes arányokat.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK:

Egész évre . . . . . 20 kor.
Fél évre . . . . . 10 „
Negyed évre . . . . . 5 „

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, Múzeum-körút 7. sz.

Az „Állattenyésztési és Tejgazdasági Lapok” ingyen mellékleletével.
A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez, az előfizetési és hirdetési pénzek a kiadóhivatalhoz czímzendők.

HIRDETÉSEKET

a lap kiadóhivatala vess fel.
Arjegyék ingyen és bérmentve.
Hirdetési melléklelet jutányos árban fogadtatnak el.

Az e lapokban foglalt cikkekért minden utánnomási jog fentartva.

KÉZIRATOKAT A SZERKESZTŐSÉG NEM AD VISSZA

TELEFON: 623.

TARTALOM.

	Lap
Szemle. — ix	308
Mezőgazdasági felső szakoktatásunk. — Dr. Szentkirályi Ákos	
Tárca. — Régi jó idők. — Szász Ferencz	304
A weverek gyakorlati használhatóságáról. — Tavács Zsigmond	306
Savanyu borok savtalanítása. — Dr. Ejry Lajos	307
Könyvismertetés	308
Kérdések és feleletek	308
Kérdések: Birtok körüljárása. Z. P. — Erdőirtásba tengeri után vethető-e ismét tengeri? N. L. — Műtrágyaszórógép tisztítása. M. L. — Zeller feketedése. V. G.-né	
Feleletek: Sójabab-termelés. F. Z. — Dohányszáritás eresz alatt. Szűcs János. — Legeltetésre alkalmas erdőlk. F. P. — Utópor komposztrozása. Szűcs János.	
Hírek	309
Aprók	310

SZEMLE.

(Az időjárás és a vetések állása. — Áremelkedések a tőzsdén. — A rossz pénzügyi helyzet. — A vármegyei gazdasági egyesületek] subvenciói. — Nagy galicziai sertés felhajtások Wienbe.)

Bolond lyukból bolond szél fúj. Ez áll a dél-nyugoti sarokra. Hol szép idő, tart 1 napig, azután eső vagy mint legujabban orkán, hó, vetetési visszamaradásban vagy gyümölcsös tönkrevetésben nyilvánul. Az idő igazi április bolondja, bár már a márcziusé is az volt 4 héten át. A múlt heti orkán pusztításáról fogalmat csak az alkothat magának, a ki egyes helyeken megsemmisítette. A vakolatok, kémények, háztetők, pajták, épülőfélben álló házak romba dőltek. Mintha földrengés lett volna. Pedig ez is volt Czepléd-től—Kecskemétig.

F. hó 11-éről vettük Szász Ferencz t. munkatársunk táviratát Pusztá-Kamarásról (Erdély), mely így szól: „óriási fákat, telefonoszlopokat, mélyfuró tornyokat döntögető, házfedelet bontó orkánnak az éjjeli folytatása borzasztó hóvihar, méteres hófúvások. Rendes hó állás arasznyi, hőmérséklet nulla fok. A hóvihar egyre tart. Árpából, zabból még sok vetetlen, az őszi nagyot gyengültek, mezei munkák láthatatlan időig fennakadnak, takarmánykészlet-fogytán.” Szép kilátások.

A folyók által okozta árvizek egyes vidékek romlását idéztek elő. De nagyrészt talajvizek is okozzák a bajt, mert nem tudnak a folyók magas állásai miatt leszívárogni. A munkás házak is sokfelé veszélyben forognak. A vetésekkel úgy állunk, hogy bizony az őszi nem fejlődhetnek. Meggyőződöttünk arról, hogy hihet-

lenül gazosak. A gazok szinte elnyomják a kultúr-növényeket. A tavasziak pedig, a hol korán lettek elvetve, elég szépen fejlődnek. De csak akkor, midőn egy-egy melegebb nap őket keleszti. A késői vetések bizony silányak. Sok helyütt még el sem vetették őket, mert a munkát megakasztja az eső és hideg. Szomorú a helyzet, a mit már a börzén is hinni kezdenek.

A tőzsdén lassankint kezdik belátni, hogy a gabnaárakat a jelenlegi niveau-n tartani nem lehet. Felfelé gravitálnak daczára a baisse-isták erőlködéseinek. De nem is csoda, a külföld mindennűn magasabb árakat jelez. Belátják, hogy vagy meg kell fizetni az árut, vagy lopni kell menni. De hova mikor nincs, mert készletek nincsenek s így bele kell nyugodni az ár megállapítóknak, hogy megünnözzék fölfelé. A vágó marhaárakban is némi javulás volt észlelhető a múlt héten, a mi ugyan nem valami briliáns, mindazonáltal mégis csak mintegy 4 fillér emelkedést láttunk.

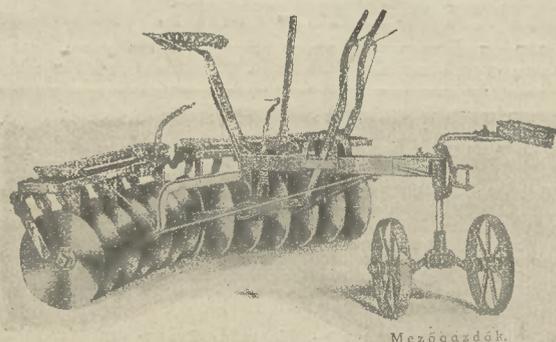
A rossz pénzügyi helyzet sem változott. Abbeli reményünk, hogy az angol bank 2 hónap előtti bankráta leszállítását a német és az osztrák-magyar bank is magáévá teszi, nem teljesedett be. Ennek okát Párizsban kell keresnünk. Igen megbízható forrásból értesültünk, hogy a francia nagytőkének nagyrésze, mely Németországban és egyebütt helyeztetett el, szépen felmondott. Ugylátszik, nem biznak az orosz szövetségben sem. Valami puskapor szagot éreznek a francziák a Balkán felül, mert nem tudják az Orosz- és Olaszország között létesült entente cordiale a Balkánra irányuló célját és mint mondják különösen Montenegro és Bulgária felől veszély fenyegeti Európa államainak fejlődésének békéjét. Mindenesetre óvatosságot tanácsos, mert tudja, hogy Montenegro az olasz, Bulgáriát a muszka dominálja és dirigálja.

A pénz vásárló képességének csökkenése felől több hír szállingózott. Földes Árpád dr. egy a „Neue Freise Presse“-ben írott cikkében bebizonyította, hogy az egész világot véve alapul, 40 év óta az csak 8%-ban állapítható meg. Tagadhatatlan azonban, hogy az aranytermelés óriási dimenziókban és az államok szükségletével növekedett.

Ugyan e helyen és ugyanakkor az egyetlen jól működő trüstről is be kell számolnunk. Ez a gyémánttrust. Ugy mond a párizsi forrásunk, hogy gyémántokban oly rengeteg termelése és készlete van a trustnak, hogy nagyobb mennyiségek piacra vetése a szén eme királyából óriási és teljes devalvációt, elértéktelenedést idézhet elő. Végre-valahára egy jól működő trust, a melyről az ember azonban sohasem tudja meg, mikor él fegyverével, bárha a józan gondolkodás azt írja elő, hogy ne éljen vele. Ő is jobban él meg, ha fegyverét nem használja.

A decentralizációról szól mindig az ének és a centralizáció a végcél. Ezt kell tapasztalunk, midőn a megyei gazdasági egyesületek subvencióinak elosztását szemléljük. Tagadhatatlan, hogy gróf Serényi Béla földmivelésügyi miniszter a megyei gazdasági egyesületeket erősítő elvi elhatározása, mellyel 10 évre előre biztosítja az egyesületek működését, dicséretet érdemel. Hibáztatjuk azonban a formát, hogy egyes nagy és erős gazdasági egyesületek és megyék tulságosan és buszasan dotáltattak, más hasonlók csak alamizsnákat, szegény a kulturára és így a subvencióra leginkább reá szorulókat pedig, az eddigi indirect segélynél is kevesebbet kaptak. Azonkívül oly kötelezettségeket rótt a miniszter a megyékre, melyek igen sajnálatosak. Betekintés és revizionális joggal ruház fel olyanokat, a kik voltaképpen az egyesületi életben részt nem vesznek s így a beleszólási joguk nagyon is kétséges és eleddig nem is volt. Most meg irányító tényezők lesznek. A subvenció voltaképpen nagy kötelezettségeket ró a megyei gazdasági egyesületekre, mert dupla függőségbe jutnak egyrészt a miniszteriumtól, másrészt a GEOSZ-tól, mely utóbbit éppen a megyei gazdasági egyesületek tartanak fenn. De közvetve az OMGE-től. Avagy segédcapatok szükségeltetnek ott már, a széthúzás megakadályozására? A jelenlegi subvencionálás voltaképpen csak kiegészítő része, ugyancsak a gróf Serényi Béla által megalkotott mezőgazdasági ügyek intézéséről szóló törvénynek, melyről már a múlt évben megirtuk volt, hogy az állami közigazgatás egyik alapköve de ugylátszik flastrom is a mezőgazdaságikamarák központjának elveszett paradicsomára. Vagyis ott vagyunk, hogy szólunk a decentralizációról és mégis minden centralizáltatik.

A wieni sertés felhajtásokról múlt heti lap-számunkban megemlékeztünk. A husvéti nagy-hét ismét kellemetlenül festett. A galicziai felhajtás egyedül 12.759, az összes felhajtás pedig 16.337 drb-ból állott. Ugy-e szép arány számok! Az első magyar sertés hizlaló r.-t. elhajtása ez: budapesti fogyasztásra 129 db, belföldre 898, Wienbe 117, az osztrák tartományokra 18 és szappangyárban feldolgoztatott 4, összesen 1.166 drb. Ugyanekkor Dresdenbe felhajtattott 3.543 drb. és 70—71 márkán keltek el 50 kgr.-onkint. Berlin 15.764 darabbal szerepel, finom husos 68—69, husos 65—58, silányabb 63—66 márka áron. Kérdjük hova jutunk, ha a lengyel sertés 12.000 darabbal szerepel egy-egy wieni vásáron. Ha minden héten nem is oly nagy a lengyel sertés felhajtási mennyisége, egész márcziusban azonban az volt. Gondolkozóba kell esnünk. Hova jutunk sertésenyésztésünkkel, ha ezt a termelést kezünkben az osztrákok kicsavarják, mintahogy máris kicsavarták. Gondolkozzanak felette azon tenyésztők, kik állattenyésztésünket irányítják.

A DEERE-FÉLE TÁRCSÁSBORONA

valamennyi tárcsásborona között a legmodernebb és legerősebb szerkezetű. Mindenféle nagyságban és kivitelben készül.

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE

BUDAPEST, V., Alkotmány-utca 31. sz.

Mezőgazdasági felső szakoktatásunk.

Irta: Dr. Szentkirályi Ákos.

Mezőgazdasági felső szakoktatásunknak a magyarvári „akadémia“ volt egyetlen hajléka, a mikor sok évvel ezelőtt a Budapesten felállítandó „mezőgazdasági főiskola“ kérdése legelőször tárgyalatott a gazdaközönség színe előtt. A „középfoku“ oktatás a négy „gazdasági tanintézet“-ben folyt; az „alsófoku“ oktatásnak pedig a „földműves iskolák“ állottak rendelkezésre.

Mezőgazdasági szakoktatásunknak ezt a tervszerű helyes rendjét teljesen felforgatta a négy tanintézet akadémiai átalakítása 1906-ban. Ez idő szerint tehát öt akadémia szolgálja a felső szakoktatás ügyét és husz földműves iskola, valamint három „államilag segélyezett magán gazdasági iskola“ az alsófoku szakoktatást. Megjegyzendő azonban, hogy a hivatalos beosztás szerint az „állatorvosi főiskola“ is a gazdasági szakoktatási intézmények közé soroltatik, az akadémiai pedig „magasabbfoku“ mezőgazdasági kiképzést nyújtanak a hivatalos meghatározás szerint.

Mielőtt felsorolnám azoknak az okoknak egy részét, melyek visszatartottak az „adott körülmények“ között attól, hogy a mezőgazdasági főiskoláért lelkesedők közé szegődjek annak idején és melyek miatt most nem tudok a „közgazdasági egyetem“ híveihez csatlakozni: szükségesnek tartom némely „általános dologra“ felhívni mezőgazdasági szakoktatásunk iránt érdeklődők figyelmét.

A 30 millió birodalmi német egy mezőgazdasági főiskolája és hat egyetemi mezőgazdasági „Institútja“ valamint a nyolcz millió ausztriai német egy mezőgazdasági főiskolája és két akadémiaja mind az öt világrészben elhelyezheti tanári pályára elkészült hallgatóit, diplomával bíró avagy csupán látogatást bizonyító indexel rendelkező hallgatóit; a balkán államokban is, sőt még Magyarországon is elhelyezheti. A 12 millió magyar rendelkezésre álló 5 akadémiaiból kikerült diplomás gazdáknak a szomszédos Romániában sem tud biztos állást kapni az a része, mely erre vállalkozni mer. És a hazában is létezik még — úgy hallom — olyan nagy uradalom, a hová nem hívják a magyar diplomás gazdatisztek. Ez az egyik főoka annak az elszomorító körülménynek, hogy a gazdasági tanintézetekből, akadémiaiból kikerült diplomás gazdák számottevő része — (20–30%-a) — más pályákon kénytelen kenyerét megkeresni.

Az „általános dolgok“ sorába tartozik az a szintén elszomorító körülmény is, hogy azok a hatalmas tényezők, melyek most nagy erejüket a közgazdasági egyetem létesítésére koncent-

trálják, még mindig nem tudták a minősítési törvény czélszerű módosítását kieszközölni, kimerőszokolni, hogy a gazdasági diplomának s a specialis szakképzettségnek több tisztesség adás-sék a közigazgatásban és a legfelső fórumon, a földművelésügyi minisztériumban is. A hol például két gazdasági akadémiai igazgató a szakoktatástól távol álló területeken érvényesíti munkás tehettségét. A minek bizonyára nem az a körülmény az oka, hogy csak rövid ideig állottak a tanügy szolgálatában.

Az országos magyar gazdasági egyesület által a közgazdasági egyetem felállításért megindított nagy arányú mozgalom, melyet pl. a „Budapesti Hírlap“ 1912. február 3-án megjelent száma „Közgazdaság“ rovatában közölt cikkely „jogos és az ország boldogulása előmozdítására alkalmas“ mozgalomnak deklarál, időszzerűvé teszi a hozzászólást mezőgazdasági felső szakoktatásunk kérdéséhez. Megpróbálom meggyőzni az érdeklődőket, hogy a meglévő akadémiai ügyét illeti meg, a már elfogadott kifejezéssel élve, a priusz ebben a kérdésben. Megjegyezni kívánom azonban előbb, miszerint a középfoku gazdasági szakoktatás szükséges voltát az országos magyar gazdasági egyetel is hangsúlyozta. Ugyiszintén a gazdaközönség is oly módon sürgeti, hogy pld. a „Budapesti Hírlap“ 1911 november 11-én kelt számában „Kecskeföldtámasztása“ czim alatt megjelent cikkely „nemzeti társadalmi szempontból“ tartja szükségesnek. Köztudomású dolog különben, hogy a földművelésügyi minisztérium kidolgoztatta már a földművesiskolák egy részének átalakítása tervét középfoku iskolává.

Alláspontom fölül tájékoztatása kedvéért ide iktatom továbbá a meglévő 5 akadémia védelmében azon az országos értekezleten elmondott véleményemet, melyet a földművelésügyi miniszter — kérdőívek kibocsátásával — 1907. évi márczius hóban hívott össze a mezőgazdasági főiskola ügyében: „... abban az esetben, ha a legilletékesebb fórum a gazdasági főiskola illetőleg a gazdasági egyetem felállítása mellett döntene, a mezőgazdasági akadémiai érdekekben szükségesnek tartom a következőkre felhívni az értekezlet figyelmét:

„A valóságos akadémiai nivón álló szakiskolák, akár akadémia, akár főiskola, akár fakultás, izolált fakultás, a nevük, ugyanazon nivón művelik és tanítják tudományos szakukat, mint az univerzitásokba egyesített fakultások.“

„Nálunk a jogakadémiát végzett jogászok és teológiai fakultást végzett teológusok ugyanolyan értékű minősítéssel bírnak, mint az egyetemek jogi fakultásait végzett jogászok és teológiai fakultásait végzett teológusok.“

„Valóságos gazdasági akadémiai a tulajdon-

képeni mezőgazdasági tudomány szakokat — állattenyésztés, növény természet, üzlet, éppen úgy, mint az egyetemes tudomány szakok jogi, természetrajzi, technikai szakok mezőgazdasági vonatkozású részét a legmagasabb nivón kell, hogy miveljék és tanítsák.“

„Ha az öt gazdasági akadémia a kormány megfelelő erkölcsi és anyagi támogatásával arra az utra tereltetik, mely a teljes kifejlődésre vezet: az ország öt pontján fog egy-egy világítótorony épülni, mely ugyanannyi vidékre árasztva világító és melegítő sugarait, a nagy közönség minden rétegeinek felhívni fogja figyelmét a mezőgazdaság jelentőségére, fontos hivatásaira. Ezeknek a sugaraknak kell kicsiráztatni és nagyra növelni a köztudatban azt a meggyőződést, kell életre kelteni azt a közvéleményt, hogy Magyarország politikai életében a közgazdasági politika vezető szerepet kell, hogy játszódjék, a mezőgazdasági politikával az első sorban.“

„Ha a tervezett gazdasági főiskola, avagy a létesítendő gazdasági egyetem a meglévő gazdasági akadémiaiak fölé helyeztetik a tudomány művelésének nivója és a tanítás nivója dolgában: kimondatnék, hogy az öt akadémia nem valóságos akadémia, vagyis az akadémiai nivója le szállítatnék. Ha pedig a tervezett főiskola magasabb, többre jogosító minősítést, nagyobb értékű diplomát fog adni, mint az öt akadémia: a meglévő öt akadémia közül a magyaróvárinak hatalmas szivgyökere lassanként el fog sorvadni az új akadémiaiak zsenge hajsza gyökerei pedig azonnal elszáradnak. Visszaélnék az értekezlet türelmével, ha a „miért“ bő magyarázatába bocsátkoznék. Csupán két körülményt tartok szükségesnek felemlíteni: 1. Nem egyenlő nivójú, különböző értékű diplomát adó iskolák között nem fejlődhetik az a nemes verseny, melyet az előttünk fekvő kérdőpontok magyarázó szövege — nagyon helyesen — szükségesnek nyilvánít. 2. Vétene saját érdeke ellen, fia érdeke ellen minden szülő, a ki érettségét tett fiát nem abba az iskolába iratná be, melynek végzése után gazdatiszt is lehet, de ha lehetséges és viszonyai megengedik, gazdasági attaché is lehet.“

„A tervezett gazdasági főiskola, illetőleg gazdasági egyetem létesítését tehát csak abban az esetben támogathatom szavazatommal, ha a meglévő gazdasági akadémiaiak valóságos akadémiai nivón maradnak, ha ezek teljes kifejlődésére szükséges erkölcsi és anyagi támogatást nem fogja gyöngíteni és ha teljesen egyenlő értékű diplomát fog adni.“¹⁾

Jól tudják, a kik annak idején a gazdasági tanintézetek átszervezési munkájában részt vet-

¹⁾ Lásd „Gazdasági Lapok“ 1907. 11. szám.

TÁRCSA.

Régi jó idők.

Irta Szász Ferencz.

II.

Egyik Kemény báróval történt, kinek Szilágyvármegyében is volt birtoka, hogy egy alkalommal meglátogatta oltani gazdaságát, hol éppen egy egész új embere vezette a gazdaságát, kit még nem is ismert, mert az átadást egy bizalmas emberével végeztette.

Incognitóban utazott, új tisztjének mit sem irt s mihelyt birtoka határára ért, kocsiját másfelé küldve gyalog folytatá utját. Éppen először kapálták a répát, sok volt a napszámos s az új

tisztartó sem átalotta mellettük állani, sürgétven őket. A báró oda megy hozzá, turistáskodó utasnak adván ki magát, beszélgetni kezdtek egyről másról s közben elkövetkezék az ebéd ideje. Utasunk tovább akart állni, de a gazdatiszt nem engedte, hanem éppen akkor küldött ki ebédjéhez a szép zöldasztalon meginvítálta, sőt éjszakára is magánál tartotta. Beszédközben kérdezősködék a báró a gazdatisztól, hogy mint van megelégedve sorsával, mire a gazdatiszt úgy felelgetett, hogy tökéletesen meg volna elégedve, csak az nem fér a fejébe, hogy már egy év óta szolgálja gazdáját és még hírét sem hallotta, biztosan valami bolond vagy nemtörődöm ember lehet, még pedig annyira, hogy a legfontosabb kérdésekre sem ad semmi felvilágosítást s ha soká ily tart, nem tudja, hogy és mint lesz!?

Másnap a turista vendég — minekutánna a

gazdaságot bejárta — bucsut vett szives házigazdájától és eltávozott.

Telik-mulik az idő, egyszer csak kap a gazdatiszt egy levelet, hogy számadásaival együtt akkor és akkor legyen Nagyenyeden, gazdájánál — Kemény bárónál.

Szépen felpokolózik s már az előtti nap megérkezett Enyedre, hát a híres „Két hattyú“ szállodába szállott.

Be megy az étterembe, hát első pillanatra észreveszi egykori turista vendégét s természetesen nagyon örvendeztek a viszontlátásnak. Beszélgetés közben kérdi a vendég, hogy mi szél hozta erre, mire megmondta a gazdatiszt, hogy ez a bolondos gazdája rendelte ide, éppen most, a legnagyobb munka idején, s alig várja hogy haza kerüljön.

Másnap reggel kilencz órára volt kitűzve az audenzia s fél is ment a gazdatiszt a „Burgba“

KÖSZEGI KÁROLY-FÉLE SZABADALMAZOTT MÓTOROS TALAJMŰVELŐGÉPEK RÉSZV.-TÁRS. BAJA

KÖZPONTI IRODA: BUDAPEST, IV. KERÜLET, FERENCZ JÓZSEF-RAKPART 27. SZÁM.

A Kőszegi-féle szab. motoros talajművelőgép bebizonyított előnyei:

1. A legideálisabb földmunka, a minét eddig csak a kertész tudott előállítani. — 2. Egyetlen munkával vetés alá ideálisan kész a talaj. — 3. Ideális trágya alászántás; feleannyi trágyával ugyanolyan eredmény, mint az eddigi teljes trágyával. — 4. 30%-kal olcsóbb és 100%-kal jobb talajmunka, mint bármely ekével. — 5. Nem kell se henger, se borona, se rögtörő. — 6. 30% vetőmagmegtakarítás, mert minden elvetett ép mag kikel utána. — 7. Legalább 3J-50%-kal nagyobb terméshozam (voltak 1910-ben 100% terméshozamok is). — 8. Ürlesre, cséplésre, fuvarozásra, utak lehengerezésére kitűnően alkalmas.

Az egyedüli racionálisan dolgozó és munkájában felülmulhatatlan talajművelőgép.

Referenciák: Gróf Széchenyi Emil Vajszka, gróf Hunyady József Kéthely, gróf Wenckheim Frigyes Pusztá-Szöllős, báró Bánffy Ferencz Karácsonfalva, Mátyás Alattyán, Rakovszky Antal Kocsócz, Epstein Sándor Jászkarajenő, Szentay Kálmán Erendréd, Zathureczky Károly Hangács, Razgha Ernő Honkiskér, Pannónhalmi Főapátság Kismegyér, Buttykay László Mikola, Kohner Alfréd Munkács, báró Sennyey Béla Bély, gróf Degenfeld József Szinna, dr. Mesterházy Ernő Nagygeresd, dr. Gosztony Mihály Bárdibüki, gróf Pejačovich Tivadár Nasice, Bégy. kir. állami ménésbirtok Bábolna, Gazdasági akadémia Debreczen, gróf Serényi Mária Putnok stb.

Szabadalmazva az összes államokban. — Német-, Orosz- és Franciaország, Románia, Egyiptom, Kanada, Argentína és Chile részére gyártási engedélyt adva:

Heinrich Lanz cégnek, Mannheim.

tek, hogy sohasem helyeseltem négy új akadémia felállítását. Sokan tudják azt is, hogy határozottan kikeltem az ellen az öblös hangú argumentáció ellen, mellyel egyik „tanférfi“ ugyanakkor a középfokú gazdasági szakoktatás felesleges voltát bebizonyítani igyekezett. Az „óvatóság“ persze jól ügyeltek, nehogy „aprehenzióban“ legyen részük. Most is jól ügyelnek.

A középfokú szakoktatást tehát szükségesnek tartottam. Ezért nem helyeseltem egy részről mind a négy gazdasági tanintézet akadémiai rangra emelését. Nem helyeselhettem másrésztől azért, mert tudtam, hogy sokáig kell a mezőgazdasági szakoktatásnak várni, míg akkora öszszeggel fog évről évre biztosan rendelkezni, mikor öt akadémiának valódi akadémiát megillető tervszerű berendezésére okvetlenül szükséges. De nem helyeselhettem azért sem, mert sok jeltől meg kellett hogy értem és megértettem, hogy tulajdonképpen nem öt valódi akadémiáról van szó, hanem öt olyan iskoláról, melybe csak érettségivel veszik fel majd a hallgatókat, a régi rendszerű külön vizsgák helyett csoportosított vizsgák fognak tartatni, akadémia lesz a nevük és az oktató személyzet rangja, fizetése emelkedni fog.

Mindezekkel még nem lehet valódi akadémiákat teremteni. Meggyőződhetett már erről mindenki, a kit az ügy érdekelt és érdekel.

A mikor a magyaróvári felsőbb gazdasági tanintézet „akadémia“ címmel felruházott, mint ott működő kezdő segédtanár azt kérdeztem dr. Masch igazgatótól, hogy milyen nivón tartassanak most már az előadások, mi lesz a taneszközök dolgával, hol lesz a laboratórium; „Es bleibt alles beim alten.“ Ez volt az öreg ur klasszikus rövidségű határozata. Megsimogatta szokása szerint az állát és jóságos szeme jól ismert pillantásával azt a tanácsot adta, hogy az osztály főnöktől kérjem, a mire szükségem van. Megtettem. Szerényen kevés összeget kértem taneszközökre, új könyvekre és egy kis laboratóriumot. Megkaptam azonnal a barátságos jó indulatu választ ezzel az utasítással: . . . . . keressen csak egy jó szegletet egy asztal elhelyezésére; könyv van elég a könyvtárban . . . . . egyelőre nem kell több.

Mindez 1874-ben történt, a magyaróvári akadémia rangemeléséé évében.

35 évvel később pedig az történt, hogy a szakoktatás főnöke megértetni igyekezett egyik akadémia tanártestületével, miszerint: . . . . . miért kellene minden tanszagnak külön laboratórium? Egyet fel kell szerelni elegendő mikroskóppal és ebben kell tartani a gyakorlatokat . . . hétfőn a zoológia, kedden az állattenyésztés, szerdán az anatómia . . . !

Ehez a kis történethez hasonló történetek az

akadémiai oktatás főintézésében rejelő fogyatékosságnak a tünetei. Nagyon is érzik már „intra muros“: hogy valahol valami baj harapódzott el és megejtették már „extra muros“ is.

Az akadémiai csak az oktatás kényes ügye iránt érzékkel bíró és a mezőgazdasághoz is értő főintézés mellett kerülhetnek a fejlődés biztos útjára. Olyan főintézésre van szükség, mely körültekintően megállapított program szerint folyton előre törekszik a tökéletesebbhez vezető uton s erről nem tudja letéríteni a szűk látókörű „Schulmeister“-kodás hangos szava. „Egy szívvel, egy lélekkel“ fog sorakozni ilyen vezetés mellé a szakoktatás hadserege, ha az megismerni igyekszik a tanítóember lelki életét, nem idegeskedik s különbséget tesz az önértékes törekvés és lármás törtetés között.

Az országos magyar gazdasági egyesület kirtartó szívóssággal küzdött a gazdasági főiskola felállításáért és küzd ujabban a közgazdasági egyetemért. A legutolsó gazdaságkongresszus is csatlakozott a küzdelemhez s a legelőkelőbb politikai lapok és gazdasági lapok cikkkelyei is sürgetik a felső mezőgazdasági szakoktatás valamely módjának (főiskola, tudományegyetemi fakultás, mezőgazdasági egyetem) megvalósítását.

Az 5 meglevő gazdasági akadémiáról nem lehet sem pro sem contra kritikát hallani az egész küzdelemben. Mintha nem is léteznének.

Nagy tévedés lenne mindezekből arra következtetni, hogy a gazdasági akadémiai a mezőgazdasági tudományok mivélésére és oktatására a legmagasabb nivón nem alkalmasak. Joggal lehet azonban ezt gyanítani, hogy akadémiai fennállásuk ötödik évében sincsenek abban a helyzetben, mely a tudományok akadémiai nivón mivélésére és oktatására okvetlenül megkívánatik. Ez az oka a miért akadémiai barátait nem az bántja, hogy Serényi gróf miniszter múlt évi december 14-én tartott képviselőházi nagy beszédében *mit sem szökött* a „reménybeli“ mezőgazdasági egyetemről, hanem az bántja, hogy a „melevő“ akadémiaiokról sem szökött és mitsem árult el a felől, hogy mi módon szándékozik felső gazdasági szakoktatásunk eme hajlékait valósigos akadémiaiakká fejleszteni.

Beszéde bevezetésében kijelentette, a miniszter, hogy az általa képviselt nagy ügy „az az erőforrás, a melyből ez az ország nemcsak gazdaságát és vagyonosságát, hanem . . . egész nemzeti létének és fenntartásának erejét meríti.“ Kijelentette továbbá a miniszter, hogy „ha ez a foglalkozási ág nem fejlődik és nem erősödik, akkor hiába van kereskedelem és ipar; an-

nak fejlesztése és erősödése nélkül ugyszólván a jövő Magyarország alapjai sincsenek ugy lerakva, a hogy azt mi ideálisan magunknak képzeljük.“

Az egész t. ház egyhangú lelkesedéssel üdvözölte a minisztert budget beszéde befejeztével. Ezzel elismerte a beszéde bevezető részéből fennebb idézett mély bölcsességű kijelentésekben foglalt aranyigazságot. Erre épitem megdönthetetlen logikával azt a határozott állítást, hogy hánzánkban a mezőgazdasági szakoktatás kérdése nemesak gazdasági — ökonomiai — szempontból, hanem „egész nemzeti létünk“ szempontjából is a legfontosabb kérdések sorába tartozik.

A mezőgazdasági szakoktatás kérdésének ez idő szerint legsürgősebben elintézendő része — a felső szakoktatás.

Mezőgazdasági szakoktatásunk törzsének ez iránt az ága iránt érdeklődő közönség számottevő része nem lelkesedik a felső oktatások kérdésének ama „radikális megoldásáért, melyek a főiskolát s ujabban a gazdasági egyetemet sürgetők szüsigesnek tartanak. Az a konzervatívusabb gondolkozó közönség számol az ország anyagi erejével, ismeri azoknak a nagyjelentőségű állami oktatási intézményeknek küzdelmét, melyeket működésük sok éve után sem lehetett feladatuknak mindenben megfelelő módon berendezni és több valódi reális eredményt vár öt, vagy három, vagy csak kettő, teljesen felszerelt akadémiaiól, mint egy kierőszakolt s ezért „csak a hireért“ felállítandó olyan közgazdasági egyetemről, melyet megnyitása I. deceniumában sem lesz lehetséges kellően felszerelni és elegendő, megfelelő tanerővel ellátni. Ez a közönség még azt is tudja, hogy „jogász nemzet“ mivoltunk megváltoztatására törekvő dicséretes munkát, kevesebbet „humanus“, de sokkal inkább „szakoszerű“ elemi oktatással, neveléssel kell kezdeni és megalapítani. Akkor tetézve be a közgazdasági egyetemmel, a mikor már lesz ilyen nevelésü nemzedék.

Nehéz feladat eldönteni vajjon ez a — mondjuk — konzervatívus felfogás mozditja elő leghelyesebb módon Magyarország egészséges, egységes gazdasági fejlődését avagy a radikálisok által kitüzött ut vezet hamarabb a közös célhoz.

Felső gazdasági szakoktatásunk kérdését tekintve azonban könnyű feladat eldönteni, vajjon a melevő akadémiai épületének befejezését követeljük-e, óhajtsuk-e priuszként, avagy a közgazdasági egyetem palotája fundamentumának lerakását?

Ha ilyen „jelentkezés“-sel kerültek volna a közgazdasági egyetemet sürgető javaslatok a képviselők és a főrendek elé, bizonyára beható

a Kemény bárók ősi lakására, hol kellő bejelentés után bemenvén, a legnagyobb csudálkozására gazdája személyében régi vendégére, a tegnapi esti ismerősére talált, kinek, miután a számadásokat átnézte, az volt az egyetlen megjegyzése, hogy ha még elmegy a Szilágyságba, hát az istállóban látott 2 szép sárga mellett — melyek a tiszt saját lovai voltak — még lásson 2-öt, s azután szives vendégül látta ő a gazdatisztjét.

Az meg egyik Bánffy báróval történt, hogy heti vásár alkalmával sétálgatván a kolozsvári piacon, lát egy csomó falujabeli fuvaros szekekeret gabonával megrakodva. Kérdi a fuvarosokat, hogy miféle gabonával jöttek be, mire azt felelik, hogy épen a méltóságos báró urával jöttek s a tiszt tartó ur is ott van valahol a vá-

rosban, épen most ment el, hogy elakudja a gabonát.

Gondolkozik a báró, hogy adott e ki valami rendeletet, a gabona részleges eladására heti piacon s miután ez sehogy sem jutott eszébe, meg mondta a fuvarosoknak, hogy mihelyt visszajön a tiszt tartó, hát mondják meg neki, hogy szivesen látja ebédre.

Ebéd idején bekopogtat a tiszt tartó s kérdi a báró, hogy miért hozott be udvari gabonát eladni heti piacra. Erre azt felelé a tiszt tartó, hogy az nem udvari gabona, hanem csak afféle „vékaütés“ s ez az övé, mert különben nem tudna megélni a fizetéséből.

A báró mit sem szököva, irt egy új „contractust“ s aztán nem volt többet „vékaütés“ mert meg tudott élni a tiszt tartó a fizetéséből, illetőleg járandóságából.

*

38 év óta mindenkor

üzleti elvem: a jónak legjavát szállítani.

FŐ ÜZLET:
ROTTENBILLER
UTCA 33.

Kérem tudomásul venni, hogy az impregnált takarmányrepamag kizárólag oze gemnek különleges czi két kézezi és más cég egyálta án nem ajánlja azt.

MAUTHNER ÖDÖN
CS. ÉS KIR. UDVARI MAGKERESKEDÉSE
BUDAPEST

Okszerűen gondolkodó

s értelmes gazdák magszükségletük beszerzésénél nem anyira az árakra fektetik a fösulyt, mint főleg a magvak megbizhatóságára.

FIÓK ÜZLET:
KOSSUTH-LAJOS
UTCA 4.

A je'lenlegi drágasággal

szemben a gazdasági téren kiálkozó minden előnyt ki kell használni. Ezért csak Mauthner-féle magot tessék vetni, ezzel saját érdekében cselekszik.

vita támadt volna felső gazdasági oktatásunk ügyében; előre láthatván azzal az eredménnyel hogy az imént leirt feladat, csakugyan könnyű feladat.

*

Az a körülmény, hogy a meglevő gazdasági akadémiákról nem volt szó a földművelésügyi budget beszédben, arra a feltevésre jogosítja az érdeklődőket, hogy a hivatottak nem tudtak olyan programot összeállítani, melyet a miniszter az ország színe elé terjeszteni alkalmasnak tarthatott, szükségesnek vélhetett.

Ez a körülmény aggasztja nagyon az akadémiák barátait „intra muros“ és „extra muros.“ Leginkább aggasztják azonban a „dekadencia“ itt-ott észlelhető tünetei.

Az akadémiái, tehát főiskolai oktatás s az akadémiái tudományos tanári működés kritériuma illetőleg feltétele az *intenzívus laboratoriumi munka*.

Akadémiánk jelen állapotának hiányosságát ezért az a körülmény bizonyítja leginkább szembevető módon, hogy még a legfontosabb tanszékek sem rendelkeznek kellő laboratoriumi készültséggel bírva, az illető tanszakra készülő segéddel még ma sem.

A hivatalos kimutatás szerint ugyanis az öt kémiai-technológiai tanszék 1—1 segéddel rendelkezik, az előadó tanár tehát egyetlen segítséggel kénytelen a laboratoriumi gyakorlatokat 3 évfolyam hallgatóival (a kémiából, technológiából, borászattól) megtartani és a tudományt is művelni. Ugyanez a sorsa a természetrajzi tanszék (állattan, növénytan, ásványtan, növényi betegségek) tanárának. Az öt műszaki tanszéknek (természettan, építészet, géptan, mértan, számtan) összesen két segéde van. A legsajátosabb gazdasági tanszékek közül az öt állattenyésztési (tejgazdaság) tanszék mellett két segéd, az öt növényterm. tanszék mellett szintén 2 segéd működik; az öt üzemtani, becsléstani tanszék közül pedig egynek sincs segéde. Ugyanez a sorsa az öt anatómiai állategészség, járványtani, valamint az öt jogi tanszéknek is. Tudni kell azonban, hogy a meglevő tanár segítségek egy része kezdő gyakornokokból áll, a kik még nincsenek a tanszékhez kötve és ma ehhez, holnap pedig ahhoz a tanszakhoz helyeztetnek át. De tudni kell azt is, hogy egyik-másik akadémián egyik-másik tanszéknek még ma sincs megfelelő laboratoriuma.

Ilyen állapot mellett — a laboratoriumok berendezéséről és költségadományáról nem is szólva — akadémiái oktatást és a tudomány akadémiái nivón álló művelését teljes lehetetlen követelni és várni.

Két akadémia külön berendezett bakteriológiai laboratoriumában évek óta szünetel a munka, dolgozni tudó tanáregéd hiányában s egyik akadémiának a külföld érdeklődését is felkeltett, uttörő munkát végző és messze földön egyedül állott gyógynövény kémiai laboratoriuma, a szükséges anyagi erő és segítő személyzet hiánya miatt elsorvadni készül. Ausztriában pedig az ennek mintájára később szervezett laboratorium hatalmas arányokban fejlődik.

Azt látjuk, hogy a felső oktatásnak az akadémiáknál is legfontosabb „taneszköze“ az akadémiák gazdasága, kertészete „jövedelem produkáló objektummá“ degradáltatott, a gyakorlati oktatás nagy hátrányára, a kísérletezés szabadságának és a demonstrálás változatosságának korlátozása miatt.

Ez a degradálás esődött mondott már egyszer. És vajjon mit mondanának az egyetemek orvosi fakultásának tanárai s a botanika tanárai, ha a

klinikák és a botanikus kertek „jövedelem“ produkálására utasítottatnának?!

Mindezekből következik, miszerint az akadémiák dolgát kell csakugyan leghamarább elintézni, határozott programon alapuló őszinte, nyílt kijelentéssel. Ezzel kapcsolatban a közgazdasági egyetemről is lehet nyilatkozni. Jó lesz azonban, ha a pénzügyminiszter nyilatkozik legelőször.

A meglevő öt gazdasági akadémia mai állapota a felső mezőgazdasági szakoktatás méltóságával, valamint általános nemzeti és kulturális fontosságával semmiképp nem egyeztethető össze. Három valódi akadémia több szolgálatot fog tenni az oktatásnak és a tudománynak öt névleges akadémiánál. És ha az ország ereje nem bírja háromnak mielőbbi teljes berendezését, kettőre kell redukálni a valódi akadémiák számát. A felső oktatás reformálására törekvő mozgalom kezdetén is csak kettőről volt szó. 1870-ben is megtörtént már, hogy két „felső tanintézet“ egyszerű „gazdasági tanintézet“ lett.

*

Következő cikkelyben megpróbálom néhány vonással lerajzolni egy „valódi“ gazdasági akadémia képét. Közölni fogom gondolataimat a gazdasági tanárképzés rég vajudó kérdése felől és hogy miképpen lehetne a mezőgazdaság egyetemi oktatása kérdését nálunk is megoldani.

A weederek gyakorlati használhatóságáról.

Irta: Takács Zsigmond.

Amerikából áthozott gazdasági eszközök közül igen nagy figyelmet érdemelnek az egyébként is sokoldalúan használható weederek vagy gyomirtók. A weedereknek főalkatrészét acélkereten három sorban elhelyezett rugalmas acélfogak képezik, a melyek olyan elrendezéssel bírnak, hogy az általuk vont nyomok mintegy 4 cm.-re vannak egymástól. Ké:zítik 230 cm. szélességben 39 foggal és 370 cm. szélességben 60 foggal. Ezek ismét vagy két egymástól 1 m. távolságban levő kerékkel, emelőkészülékkel és kocsis ülővel vannak ellátva, ezek vonására két ló szükséges vagy egy ló vonására berendezve ke-rekek helyett két csuszatóval és hátul szarvakal vannak felszerelve.

A weederek alkalmazásának, munkájának fő-célja a gyomok irtása. Ezen feladatuknak, az éppen kikelő gyomok kitépésénél, irtásánál, a fogaknak elhelyezésénél és rugalmasságánál fogva teljesen megfelelnek, de csak addig, a míg a gyomok meg nem erősödnek, a míg erősebb gyökeret nem vernek. E mellett a weederek fogai a talajt is erősen felporhanyítják, miáltal a talaj nedvességének elpárolgását csökkentik és egyúttal a talajt képessé teszik a legkisebb csapadék befogadására is.

A weederek tehát porhanyító és gyomirtó eszközök, a melyeket majdnem a vetések ápolására használni szokott boronákkal lehet összehasonlítani, csak hogy a weederek úgy a gyomirtást, mint a porhanyítást fogak rugalmasságánál fogva sokkal tökéletesebben végzik és míg a boronákat az említett célból a vetések ápolásánál azok fejlődésének csak első stádiumában használhatjuk, a míg a vetés a borona magasságánál nem nagyobb, a míg a borona a vetést nem fekteti le és nem töri, addig a weederekkel, mivel azok fogai 4—5-ször hosszabbak, a boronák fogainál, a növények későbbi fejlődésénél is irt-hatjuk a gyomot és porhanyítjuk a talajt.

A weederek elsősorban a tengeri ápolási mun-

kálatai egyrészének elvégzésére készültek és a kerek weederek épen kerekük miatt főleg csakis erre a célra, esetleg más, de szintén nagyobb sortávolság mellett természetett növények ápolására szolgálnak; mert sűrű sorokban természetett növények, például gabona nemüekben, szálás takarmányokban a kerek annak egy, a kerek alá eső részét meghajlítják, könnyebb homokos talajokon a talajba nyomják, ha a növény már nagyobb, akkor megtörik; e miatt ezekben a kerek weederekkel több kárt, mint hasznot csinálunk.

A gyalog weederek azonban nem csak a tengeri; és ezzel kapcsolatban más szélesebb távolság mellett természetett növények, hanem gabonaneműek, takarmánynövények ápolásánál is alkalmazhatók kiváló sikerrel.

Tengerinél és egyáltalában szélesebb sorokban vetett növényeknél, még a maga idejében végzett leggondosabb és legkörültekintőbb weederezés mellett sem kerülhető el, hogy a gyomok egy része meg ne erősödjék, erősebb gyökereket ne verjen. Az ilyen gyomokat a weederek fogai már nem képesek kitépni, azért ilyenkor a sorok közé eső fogakra, egyenesen erre a célra készült, kis kapákat (papucsokat) kell felerősíteni. A fogakra felerősített kapák már az erősebb gyomokat is kitépik. A Bächer és Melichar czég, mely ezen eszközöket nálunk forgalomba hozta, a weedereket eleinte papucsokkal szállította, ujabban már nem, mert állítólag nem váltak be. Pedig az erősebb, dusabb gyökerzetű gyomnövények, mint pl. a talpas mohar, irtásánál igen jó szolgálatot tesznek. Igaz, hogy tökéletesen ezek sem irtják ki a nagyobb, erősebb gyomot, de mégis tökéletesebb munkát végeznek, mint ha nélkülük weederezünk.

A tengeri ápolásánál a weedert sokszor már a kikelés előtt használatba vesszük. Ha ugyanis a tengeri elvetése és a kikelése közötti időben a talaj erősen összeülpedik, megcserepesedik, vagy a gyomok kezdenek kibujni, vagy a talaj megázott, akkor a kapákat fel nem erősítve, hossz és kereszt irányban megjárátjuk a weederekkel. Amint a tengeri kibujik, ugyanezen munkát megismételjük, s így használjuk a weedert, mindannyiszor, valahányszor a gyomok irtása és a talaj porhanyítása megkívánja. Amint észre vesszük, hogy erősebb gyomok vannak a tengeri között, a melyeket a fogak nem képesek már kitépni, akkor a sorok feletti fogakat még mindig rajta hagyva, a sorok közé eső fogakra a már említett kis kapákat erősítjük fel.

Tengeri ritkítása, egyezése után a weederen csak annyit változtatunk, hogy a sorok feletti fogakat levesszük s a sorok közötti fogakat felerősített kapákkal együtt rajta hagyjuk, s így használjuk a weedereket mindaddig, a míg a tengeri elfér alattuk, vagyis a míg a weederek a tengeri levelét, szárát nem törik. Ha a weederek a tengeriben már kárt tesznek, akkor azok alkalmazását beszüntetjük s a rendes sorköz művelőkkel végezzük a gyomirtást és a talaj porhanyítást. Megjegyzendő, hogy a négyes kötésben ültetett tengerinél mindvégig hossz- és keresztirányban járathatjuk azonban a rendes vetőgéppel vetett tengeriben csak az egyezés, egyezés után már csak a sorok irányában szabad haladni, mert különben sok tengeri tövet tépnek ki.

A weederek fogait tetszés szerint mélyebben vagy sekélyebben járathatjuk a talajban. Mélyebben az esetben járathatjuk a weeder fogait, ha a talaj mélyebb porhanyításra látszik előnyösebbnek, vagy ha mélyebb beállítás mellett a

Tények és tapasztalatok igazolták a

CASE járvaszántó gőzekék

feltétlenül praktikus, gazdaságos és üzembiztos működését.

Munkabírás óránként 2—3 hold. ::::

Előkelő magyarországi referenciák mindenféle talajra.

Üzérképviselő: Hahn Arthur és Társai, Budapest, VIII., Üllői-ut 52B.

„G“ katalógus ingyen és bérmentve.

gyomokat jobban irtják, sekélyebbre pedig akkor állítjuk, ha az ápolandó növényt tépik. A mélység szabályozására a kerekes weedernél az emelő készülék szolgál, a gyalog weedernél leggyorsabban a csuszatókat rövidítjük vagy hosszabbítjuk meg; de szabályozhatjuk a két ruddal is, ha azokat úgy erősítjük meg, hogy mellső végük magasabban vagy alacsonyabban áll. A mélyebb járásnál esetleg a keretre nehezéket is erősíthetünk.

A tengerinél említett módon használhatjuk a wedereket még a napraforgó és czirok ápolásánál is. De használható a takarmányrépában, czikoriában is egyezés után a sorok közötti gyomok irtására és a talaj megporhanyítására itt azonban a sorok fölé eső fogakat le kell venni, a sor közöttiekre pedig a kis kapákat kell felerősíteni.

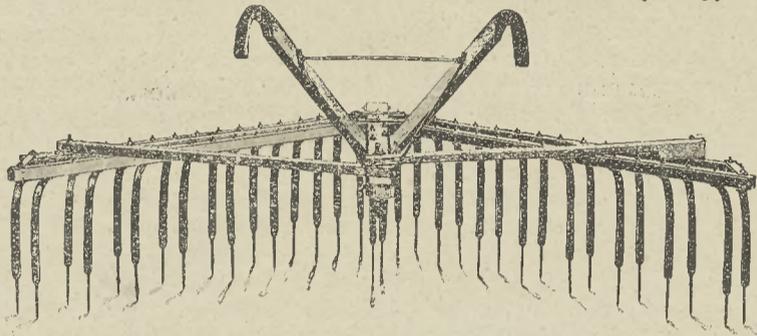
Felhasználhatók a wedereket pl. a takarmánytők ápolásánál is. Ennél a gyomok irtását és a talaj porhanyítását a sorok között addig, a míg a tők indái a talajt be nem futják, czélszerű fogatos eszközökkel végezni. Erre a czélra is igen jól felhasználható úgy a kerekes, mint a gyalog weeder, teljes fogazattal, eleinte kapák nélkül, később a mikor a gyomok erősebbek, felerősített kapákkal.

A nagyobb sortávolságba vetett növényekben, úgy a kerekes, mint a gyalog-weeder egyaránt jó munkát végez, csak arra kell ügyelni, hogy a mikor a növények már nagyobbak, (a mikor a sorok feletti fogakat levettük és a sorok közöttiekre pedig a kapákat felerősítettük), hogy a sorok felett elegendő számú fogat vegyünk le és a weederrel egyenesen haladjunk, hogy a kapák magát a növényt is meg ne sértsek, abban kárt ne tegyenek. A gyalog weedernél ilyenkor czélszerű, sőt szükséges, egy lövezető gyerekek az alkalmazása is.

A wedereket közül a gyalog weeder használhatósága, a mint már említém, kiterjedtebb, mert ez a sűrű sorokban vetett növények ápolásánál

packerrel megjáratott talajoknál a talaj nedveségének konzerválása czéljából igen fontos dolog. De nemcsak hogy tökéletesebben végzi a weeder a porhanyítást, mint a borona, hanem egymásután többször és hosszabb időn át használható, tehát akkor is, mikor a boronát, a vetés magassága miatt már nem lehet használni. Ennek ismét a pakkerezett talajon van nagy jelentősége, mert ennek felszínét állandóan porhanyóan kell tartani, illetve sűrű vetéseknél addig, a míg a vetés a talajt jól be nem árnyékolja, azt pedig a boronával nem, de a weederrel el tudjuk érni.

A gabonák és szálás takarmányok ápolási munkájánál a kerekes weeder, a már említett okok miatt nem vált be. Azonban mindkettő jó

61-ik ábra. A keréknélküli weederek.

munkát végez lóherék, luczernások talajának őszi, tavaszi, valamint minden kaszálás utáni porhanyításnál.

A wedereknél a tökéletes munkánál, a jó gyomirtáson és porhanyításán kívül nagy előnyük, hogy nem neheznek, kevés vonóerő szükséges továbbá a nagy munkavégezmény és ezzel kapcsolatban a kevés munkaköltség.

A 370 cm. széles kerekes weederrel napi 10 órai munkaidő alatt egyszeri weederezésnél átlagban 16 kat. hold, a 230 cm. széles gyalog weederrel pedig átlag 8 kat. hold végezhető.

Miután a kerekes weederhez két ló és egy kocsis szükséges, s ha ezeknek napi munka költségét 6 kor.-val számítjuk, akkor egyéb

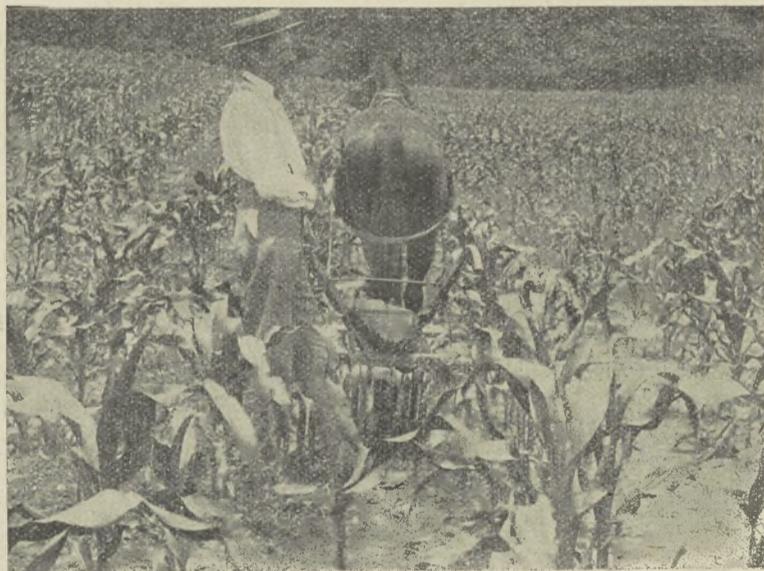
A gyalog weedernél a munkaköltség következőképen alakul: két gyalog weederhez kell két ló, egy kocsis, ezek napi munkaköltsége 6 kor. és egy férfi napszámos 2-40 kor. napszámmal, összesen 8-40 kor., ebből egy weederre esik 4-20 kor. A gyalog weeder naponta végez átlagban 8 kat. holdat, egy kat. holdra esik 52 fillér. Ha pedig külön lövezetőt is kell alkalmaznunk 1-20 kor. napszámmal, akkor egy kat. holdnak egyszeri megweederezése a gyalogweederrel 67 fillérbe kerül.

A kerekes weeder napi munka költsége tehát jóval kisebb, a gyalog weeder pedig sokkal több oldaluan használható ki, ennél fogva, a hol nagyobb területen természetik a tengerit, a hol tehát a kerekes weeder is teljesen kihasználható, mindkettőnek beszerzése ajánlatos, míg kisebb területű tengeri mellett elegendő csak a gyalog weeder beszerzése, mert ezt a tengeri és egyéb növények ápolásánál egyformán alkalmazhatjuk és kezelése is könnyebb. A weederek beszerzhetőek Bächler és Melichár czégnél Budapesten; a kerekes weeder ára múlt évben 380 K., a gyalogweeder ára 200 K volt.

Kérdések és feleletek.

Kérdés. Birtok körülárkolása.

Községünkben kataszteri földmérés volt, melynek végét sem várva az egyik földbirtokos, (a ki kisgazdától még kapott földet, (esetleg jogtalanul, a mit a folyamatban levő per vagy vizsgálat fogja igazolni) az egész birtokát árokkal vette körül, de úgy, hogy a szomszéd föld vagyis kisbirtokos kénytelen sajátjából hagyni egy kis szallagot, hogy művelhesse földjét, most pedig az árok szélei kezdenek omladozni, a mi már a kisbirtokos földjéből való és árok tisztításnál szintén ezt a földet fogja kihányatni, a mi nem

62-ik ábra. Lófogatos weeder.

is igen jó eredménnyel alkalmazható, mert a tavaszi, őszi gabonák, valamint a szálás takarmányok közül, a zabos bükköny, csalamádé ápolási munkáit legnagyobb részben ezzel végeztetjük el s összehasonlíthatatlanul jobb munkát végez, mint a borona, mivel a talajt jobban és tökéletesebben porhanyítja meg, a mi minden alkalommal, de különösen talajtömörítéssel,

kiadástól, melyek mindkét weedernél egyenlőek, eltekintve a kerekes weederrel egy kat. holdnak weederezése 37 fillérbe kerül. (Legjobban elterjedt és a gazdák által leginkább kedvelt a 12 láb (370 cm) széles kerekes weeder, mely három sor rugalmas joggal bir és mélyjáratot szabályozó emeltyűvel van felszerelve; ára 380 K Budapesten.)

63-ik ábra. Lófogatu weeder.

az övé. Más helyeken pedig az ut mentén árkolt s miután az ut csak két méter széles, ha két kocsit találkozik, (még az övé is) a kisbirtokos földjén halad az egyik. Jogosan árkolta-e fel birtokát és ha nem, perelhető-e? Z. P.

Kérdés. Erdőirtásba tengeri után vethető-e ismét tengeri?

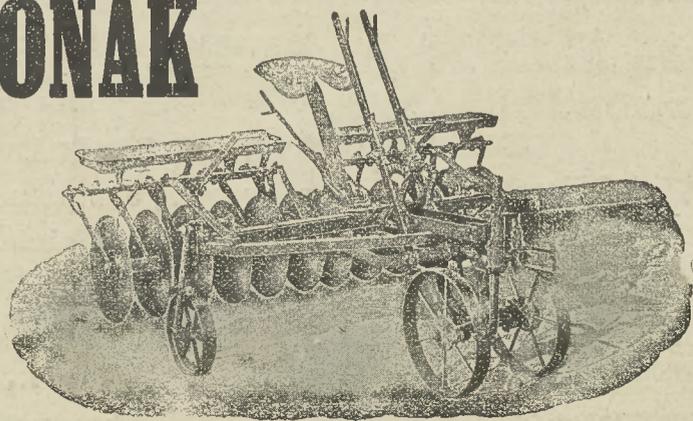
Tekintettel a szeszélyes időjárásra, alig lesznek

McCormick TÁRCSÁSBORONÁK

egyenletes munkájuk, könnyű vontatásuk, legerősebb szerkezetük és legkiválóbb anyaguk révén a legkedveltebbek és legelterjedtebbek. A tavaszi szántásra a legújabb szabadalmazott és a hazai viszonyoknak teljesen megfelelő **McCormick Tárcsásboronát**

már most kérjük megrendelni, miután gyárunk különben nem képes az óriási szükségletet idejében szállítani.

International Harvester Company of America
BUDAPEST, V., VÁCZI-UT 98.

képes a tervbe vett földeket tengerivel bevetni. Vannak azonban földjeim (erdőirtások), amelyekbe tavaly már volt tengeri és azokat még az ősszel felszántattam. Én ugyan ezekbe az idén, szintén tengerit akarnék vetni, azonban nem tudom, hogy elég lesz-e az őszi szántás, és vajjon feltétlenül kell-e azokat most felszántani? Zabot már többször vetettem ilyen szántásba, jó eredménnyel. A talaj laza anyag. *N. L.*

Kérdés. Mütrágyaszórógép tisztítása.
Lánczos mütrágyaszórógépet hogy lehet legelőbban tisztán tartani? Mütrágyaszórómat, mellyel ez ideig káli és superphosphát keveréket vetettünk, kapartattam késsel és vízzel is mosattam, de azért tisztaságával mégsem vagyok megelégedve, mily anyagot használjak, annak vasrészei kenésére, hogy az ne rozsdásodjék és mivel tisztíthatom legkönnyebben?

*M. L.***Kérdés. Zeller feketedése.**

Tavaly konyhakertemben körülbelül 200 zeller természettem a saját szükségletemre. A gumók legnagyobb részt megfeketedtek. Mi okozhatta ezt?
V. G.-né.

Felelet. Sójabab termelés cz. kérdésre.

Sójabab, mely Kinában emberi táplálékul szolgál, nálunk többnyire csak mint kitűnő abrakarmány termeltetik, éppen úgy, mint a többi bab (paszuly) felét április második felében vetik 35-40 cm. sortávolságra, legjobb fészkek berakó géppel vetni s a fészkekbe, melyek szinte 35-40 cm. távra legyenek egymástól 3-5 szem magot adni, vagyis a gépet e szerint beállítani. Tényész idő alatt többször kell kapálni úgy mint a fehér babot szokás, hogy talaja ki ne gyomosodjék, laza és porhanyó apró halmazállapotú legyen, nehogy kiszáradjon. Nyulak nagyon szeretik, azért kivált még meg nem erősödik, óvni kell e rácsálóktól. Kitűnő tehérjűdus anyagot ad, mely elég olajt is tartalmazván, zsírban gazdagnak is mondható, ezért növénydek marhának s fejősteheneknek olajpogácsa helyett igen alkalmas s ha nem akarunk készpénzt ezen gyári készítményért adni, (mit oly sokszor hamisítanak is) tanácsos e babfélért természeteni. Jó földben, kellő gondozás mellett 10-11 q magtermést is ad kat. holdja. Cséplésénél úgy járjunk el, mint a repezénél, nehogy tulsok szemet összeuzzon a gép. Magtárban ne halmozzuk fel magasan, nehogy dohos szagot kapjon s forgassuk gyakran. *F. Z.*

Felelet. Dohányszárítás eresz alatt cz. kérdésre.

Dohányszárító-pajták hiányában lehet a dohányt eresz alatt, kocsiszinben és padlásokon is szárítani, ha ezen épületek rossz hővezetővel vannak fedve. Fődolog, hogy az esőtől megóvja és a nap hevétől is, amidőn már elérte azt a fokot, hogy árnyékon is, minőségvesztés nélkül szárítható. A faddi körzeten a kistermelők szintén ilyen primitív módon, ereszek alatt stb. szárítják ki a dohányt és ennek dacára meg vannak elégedve a jövedelemmel a mit a dohány természetese nekik biztosít. Tény, hogy ilyen szárítás mellett azt a minőséget, a minőt a dohány fajtában tudunk előállítani nem lehet, de azért kicsiben történő termelés mellett úgy segítsen mindenki magán, ahogy olcsóbb és mégis megfelelő. Hogy milyen fajta dohányt termeljen, a dohánytermelési körzet ismerete nélkül megállapítani nem lehet. A faddi körzeten kertidohány termeltetik, hova a magot a vezetésem alatti gazdaság termeli s szolgáltatja. Ez a fajta, mely a cigaretta dohányt szolgáltatja, nagyobb jövedelmet biztosít, mert magasabb az ártarifálás. Nálunk a múlt évben 74 K-ban lett az átlag termés átvéve és kat. holdanként 850 korona volt a bruttó jövedelem. A kapadohány ára jóval alacsonyabb, de mert a f. évben a dohányterme-

lők által megindított agitáció remélhetőleg eredménnyel fog járni, ezen dohánynak is emeli majd a kincstár a beváltási átlagárát. Kertésze, ki már dohánykertészetet gyakorolt, bizonyára, elég garantiát képez arra nézve, hogy 1 hold dohány termelését sikerrel fogja keresztül vinni. Kapadohány után közepes konjunkturák mellett a bruttó jövedelem 4-500 korona. Regie: 2-300 korona. *Szücs János.*

Felelet. Legeltetésre alkalmas erdők cz. kérdésre.

Általánosan elfogadott szabály, hogy az erdei legeltetés tilalma akkor érvényes, a mikor a fiatalos erdő a marha szája alól kinőtt, mivel a legelő marha az által okoz főképp kárt, hogy a fiatal csemeték rügyeit, lombjait és hajtásait lerágja.

A rendszeres gazdasági üzemterv szerint kezelt erdőknél a legeltetési tilalmi idő pontosan ki van tűzve, de ennek pontos meghatározása szabad rendelkezés alatt álló erdőknél is oly fontos körülmény, hogy tulajdonképpen esetről-esetre külön állapítandó meg, mivel az, hogy mely korban nő ki a fiatalos a marha szája alól több tényezőtől függ, és pedig: a termőhelytől, a fanemtől, az állatok keletkezési módjától (magról, vagy sarjból keletkezett-e?) az állatalaktól és a marha nemétől is.

Ezeket tekintetbe véve a tilalmi idő a következőkben állapítható meg:

A tölgy és bükk szálerdőnél, az említett tényezők kedvezőbb vagy gyengébb behatása mellett 15-20 év, a bükk, gyertyán és tölgy sarjerdőnél 8-16 év, az éger, juhar, kőris, szil, nyár és fűz sarjerdőnél 5-10 év. *F. P.*

Felelet. Utipor komposztírozása című kérdésre.

Magától értetődő dolog, hogy az ország- vagy más forgalmasabb utak pora, sara telítve van növényi tápanyagokkal, mert hiszen a rajta járó jóság az ürülékével azt folyton szaporítja. Tehát tulajdonképpen a legjobb trágyát szolgáltatja. Komposztírozása azért ajánlatos, hogy a benne lévő gyommagvak elpusztuljanak vagy a benne lévő hőemelkedések folytán, vagy kicsirázások folyamatánál fogva. Tehát nagyon is indokolt az összeszedése, mert a reá fordítandó fáradság, költség triplán tér majd vissza. Kaszálókra igen alkalmas, mert nincs benne szalma, mely a kaszálás tökéletes végzésében akadályként szerepelne. Azonkívül gyorsabban hat, mert kész tápanyag foglaltatik benne. *Szücs János.*

POSZTÓ	Uri és női divatszöveteket	ZEFIR
	ajánli a kivételi ház	
Skorkovsky Prokop és fia		
Humpolec, Csehország, Minták ingyen.		
Legjutányosabb árak. Kívánatra az uri öitönyöket el is készítettjük.		

HIREK.

Országos gazdanagygyűlés Siófokon.
Lelkes mozgalom előzi meg a Magyar Gazdaszövetség siófoki gazdanagygyűlését. Ország-szerte készülődnek a gazdák a június 19-iki nagygyűlésre és nemcsak a központi, hanem a balatonmenti és a legtávolabb eső gazdatársadalmi intézmények is minden tőlük telhetőt megtesznek a siófoki gazdanagygyűlés sikere érdekében. A Pozsonymegyei Gazdasági Egyesület *Pálffy Béla* gróf elnöklésével tartott igazgatóválasztmányi ülésén tárgyalta a Magyar Gazdaszövetség meghívóját. Tekintettel arra, hogy az 1913-ik évi gazdanagygyűlést valószínűleg Pozsonyban tartják meg, kétszeres kötelességüknek tartják a pozsonymegyei gazdák, hogy a gyűlésen minél nagyobb számban megjelen-

jenek. A Gazdaszövetség szózatban szólította fel a kisgazdákat a nagygyűléshez való tömörülésre. Hivatkozik *Serényi Béla* gróf, földművelésügyi miniszterre, a ki nemrég mondta, hogy a gazdák alusznak s nem bírnak oly eréllyel fellépni, mint az osztrák érdekkörök. „Siófokon — ugymond a szózat — alkalma lesz a magyar földművelőosztálynak arra, hogy akaratát hatalmas erővel juttassa kifejezésre. A Magyar Gazdaszövetség országos gazdaggyűlése erőteljes megnyilatkozása lesz a fölébredt, megerősödött agrárius tábornak. Ha a német gazdák hatalmas gyűléseik és seregszemléik révén meg tudják értetni magukat a nagy Németbirodalommal, ugy a magyar agráriusok sem lesznek többé gyöngék s oly hatalmas kiáltásban törnek ki a Balaton partján, a melyeket a süket fülek is meghallanak. A siófoki országos gazdaggyűlésre a magyar föld népe oly tömegben jelenik meg, hogy ez a nap határköve lesz vereségeinknek: Eddig és ne tovább! Mezőgazdaságunkat, a nemzet kenyerét senkinek sem áldozzuk fel.“

Pestvármegyei gazdák gyűlése. Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye gazdasági egyesületének igazgató választmánya ugymint, mint vármegyei mezőgazdasági bizottság gróf Teleki József alelnök elnökle alatt tartott ülésében a vármegye által véleményezést végett áttett mező- és közgazdasági ügyeket intézte el, melyek közös legelő vételek, állattenyésztési irányváltozás és felebbezési ügyekre vonatkoztak. A választmány az egyesület rendes évi alakuló gyűlését április 15-ére tűzte ki a vármegye nagytermében. Tudomásul vették a háziipari tanfolyamok és népies előadásokon elért eredményeket, gazdakörök, tejszövetkezetek és állatbiztosító szövetkezetek alakítását. A mütrágyagyár létesítése érdekében Komáromban tartandó értekezletre Serfőző Géza egyesületi titkár, a brassói kiállításra Haader György igazgatóválasztmányi tagot küldötték ki. Végül elintézte az igazgató-választmány a folyó ügyeket.

A vármegyei gazdasági egyesületek segítése. Most hozzuk nyilvánosságra, hogy a vármegyei gazdasági egyesületek ezentul adminisztratív kiadásaik fedezésére tíz évre előre megállapított évenkénti állami segítséget kapnak. Az e célra felvett összeget a földművelésügyi

BOLINDER nyersolajmotorok
nyersolajlokomobilok

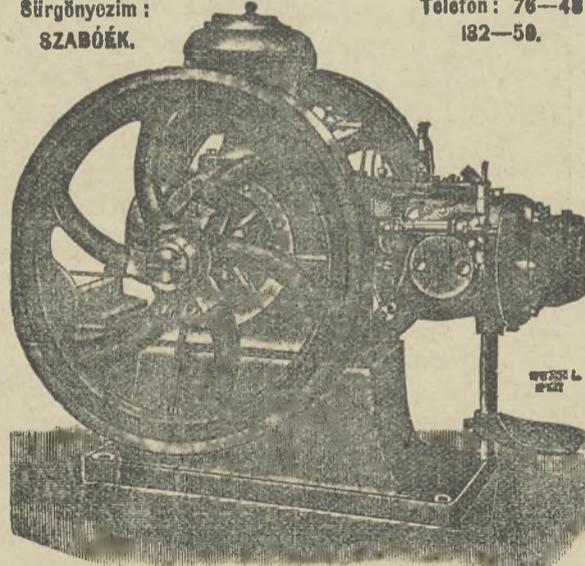
SZABÓ EMIL ÉS TÁRSA csak **cégnél**

Budapest, V. Váci-körút 26 szám.

kapathók.

Sürgőnyozim:
SZABÓÉK.

Telefon: 76-48
182-50.

ARZROYZÉK INGYEN ÉS RÉSZLETVE.

KEMNA FORRÓGŐZEKÉI
szabadalmazott

SCHMIDT mérnökdoktor hírneves füsteső-tulhevitőjével

Minden más nedvesgőz-, compound- vagy compound-tulhevitett rendszert úgy teljesítő-képesség, mint tartósság tekintetében **messze felülmúlnak és lényegesen kevesebb szénert fogyasztanak.**

Referenciákkal, kimerítő felvilágosításokkal és költségvetésekkel szolgál:

KEMNA J. BUDAPEST, VI., Váci-körút 51. szám.

Sürgőnyozim: Kemna, Budapest.
Telefon 91-21. Telefon 91-21.

kormány a vármegyei gazdasági egyesületek működési területeire, eddigi tevékenységükre és anyagi erejükre való tekintettel osztván fel, a Bihar-, Gömörkishont-, Nyitra-, Pestpilissoltiskun-, Pozsony-, Sopron-, Szatmár-, Veszprém-, Zala- és Aradmegyei Gazdasági Egyesületek évi 7000, a Bars-, Bereg-, Baranya-, Békés-, Borsod-, Fejér-, Jásznagykunszolnok-, Krassószörény-, Sáros-, Tolna-, Vas-, Zemplén- és Szabolcsvármegyei Gazdasági Egyesületek évi 5000, az Abaujtona-, Csanád-, Heves-, Nógrád-, Hont-, Szolnokdoboka-, Zólyom-, Udvarhely-, Komárom-, Somogy-, és Trencsénvármegyei Gazdasági Egyesületek évi 3000, végül a Csik-, Csongrád-, Hajdu-, Alsófehér-, Esztergom-, Fogaras-, Háromszék-, Turóc-, Győr-, Hunyad-, Kisküküllő-, Liptó-, Máramaros-, Szepes-, Szilágy-, Tordaaranyos-, Ung-, Moson-, Bácsbodrog-, Temes- és Torontálvármegyei Gazdasági Egyesületek évi 2000 korona állami segítséget kapnak. A kilátásba helyezett évi segítségekkel szemben tett azon általános kikötéseken kívül, hogy az egyesületek a földmívelésügyi miniszteriumnak a vármegyék gazdasági érdekeinek előmozdítására irányuló mindennemű tevékenységét előmozdítani és e célból a miniszterium közgeinek működését hathatósan támogatni, továbbá a választmányi üléseikre az illetékes gazdasági felügyelőségeket mindenkor meg fogják hívni, kötelességévé tette a miniszter az egyesületeknek azt is, hogy közgyűlési jegyzőkönyveiket, zárómáradásait és költségelirányzataikat esetrelétre a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségéhez terjesszék fel, számadásait a szövetség által megállapítandó minta szerint vezessék és könyveikbe úgy a miniszterium, valamint a szövetség kiküldötteinek bármikor betekintést engedjenek.

Mezőgazdasági szakoktatás Amerikában. Egy jeles professzor, amerikai utjáról hazatérve, könyvet írt az amerikai mezőgazdasági tanítás egyszerű szervezetéről és szembeállítja a német mezőgazdasági tanítás kicsiny színvonalával. Mi jól tudjuk, hogy a német mezőgazdasági kultúra mérhetetlen magasságban van a miénk fölött és könnyen elképzelhetjük, minő távol van a mi gazdasági szaktanításunk az amerikaiétól. Az Egyesült-Államokban huszonegy mezőgazdasági fakultás van huszonegy egyetemen és ezenfelül huszonhét önálló mezőgazdasági főiskola működik számos speciális szakban kiképzett tanítóerővel és gazdagon ellátva kísérleti eszközökkel és intézményekkel. Ehhez járul még egész sor, speciális célokra felszerelt laboratórium, mint például a Smith Ervin tanár vezetése alatt álló, növényi betegségekkel foglalkozó intézet Washingtonban, a hol negyven nagy szobában negyven növény betegsége tárgya a tudományos kutatásnak. A mi azonban talán még ennél is nagyobb jelentőségű: az elemi iskolában a természettant, mezőgazdasági kísérletek kapcsán kötelező tárgyként tanítják és a városokban is, az iskolával egybekötött iskolakertben gondoskodástörténnik arról, hogy a városi gyermekek egyszerű kísérletek útján ismerjék meg a környező természetben és mezőgazdaságban végbemenő folyamatot. Ezekhez járul a különböző továbbképző és vándor tanfolyam; a vasuton rendezett mozgó kiállítás, mely az egész országon végigördül. A német professzor hazájában is szeretné mindezt meghonosítani. Mi megelégednénk azzal a mi Németországban már régen megvan.

A népesedés politikai és gazdasági jelentőségéről tart előadást e hónap 16-án délután 4 órakor az Országos Magyar Gazdasági Egyesület szociális bizottságában Katona Béla. Az OMGE már régóta foglalkozik a népesedés mozgalmának (egyke, kivándorlás, városbaözlés stb.) tanulmányozásával s közben azt tapasztalta, hogy a rendelkezésre álló statisztikai adatok nem teszik lehetővé az alapos és a népesedés összes okaira kiterjedő tanulmányozást. A népesedés mozgalmának csak egyes jelenségeire mutatnak rá, az okokra azonban nem terjednek ki, noha a tudományos ember ép az okokra kíváncsi. Ezen a tapasztalati hiányon Katona Béla egyesületközi delegáció közreműködésével óhajt segíteni. Hivatása volna e delegációnak, hogy a gazdasági politikai, szociális és kulturális szempontból összegyűjtendő és földolgozandó adatok kipuhatólásához célszerű eszközöket megválassza és megfelelő tudományos vizsgálati uton olyan megállapodásra juthasson, a melyekhez nem férhet többé az egyoldalúság vádjá

s melyek hitelesség szempontjából is föltétlenül helyt állanak.

Egészséges burgonyavetőgumó közvetítése. Az országban sok helyen fellépett és elhatalmasodott burgonyabetegségek különösen a levélsodródás, elkerülhetetlenné tette a külföldi vetőgumó-importot. Tekintettel arra, hogy külföldi beszerzés ugyszólván elháríthatatlan nehézségekbe ütközik, az ügyet a földmívelésügyi kormány vette a kezébe és a gazdák által előjegyzett mennyiséget szakközegei közreműködésével Németországban szerezte be. Megbízottai most teljesítik a rendelt mennyiség átvételét, a szállítás lebonyolítása azonban az ottani késői fagyok és esőzések miatt még nem nyerhetett befejezést. A miniszteri kiküldöttek mindent elkövetnek az idején történő szállítás érdekében s így remélhető, hogy az érdekelt gazdák a vetőgumót pár napi késedelemmel bár, de még a vetési időnyben megkapják.

Parasztszülő mintagazdaság a Somlyón. Serényi Béla földmívelésügyi miniszter értesítette a Veszprémvármegyei Gazdasági Egyesületet, hogy a Somlyóhegy felvirágoztatása érdekében teendő intézkedések megbeszélése és a helyszíni tanulmányok végzése céljából ennek a hónapnak az első részében Kosinszky Viktor országos szőlőszeti és borászati főfelügyelőt küldi ki Deveserbe, illetőleg a Somlyóhegyre. A tanácskozásban, mely kiváló fontossággal bír az egész vidékre, a Veszprémvármegyei Gazdasági Egyesület nagy képviselőt küld ki.

A tokaji bor védelme a német kormány részéről. A német birodalmi belügyi kormány a napokban indítatva érezte magát arra, hogy hivatalos lapjában tájékoztassa a nagyközönséget és az érdekelt kereskedőket a tokaji bor elnevezés alatt forgalomban levő borok mibenlétéről és áráról. Okot erre az elhatározásra az szolgáltatót, hogy Németországban sok visszaélés történik a tokaji borral és másfél—két márkával árusítják palackját azoknak a boroknak, a melyek minden valószínűség szerint soha színét sem látták Tokaj vagy a Hegyalja környékének. A szokatlan tárgyilagossággal és alaposággal megírt cikk kifejté, hogy a Tokaj környékéről származó borok nem mind édesek, mert közönséges asztali-, csemege- és aszaborokat termelnek ezen a hegyvidéken és az utóbb említett édes borok csak csekély hányadát teszik a Tokajból származott boroknak, a mihez képest áruk is megfelelően magas. A hivatalos közlemény figyelmezteti a közönséget a szóban levő magyar borral üzőt visszaélésekre, a melyek azonban nem a magyar termelők rovására rovádnak, minthogy Magyarországon szigorú törvények vannak érvényben a borhamisítók ellen.

Uj állami borpinczék. A földmívelésügyi miniszterium Beregszászon és Dicsőszentmártonban állami borpinczék épített. A beregszászi pincze építési munkáinak biztosítására most hirdetik a versenytárgyalást. Az ajánlatok április hó 10 ik napjának délelőtti 1/2 12 órájáig a kir. gazdasági műszaki hivatalhoz (Budapest, V. ker. Zoltán-utca 6. sz. IV. em.) nyújtandók be. A dicsőszentmártoni pincze részére egyelőre cémenthordókat szereznek be. Erre is most hirdették meg a pályázatot. Az ajánlatokat április hó 18. napjának délelőtti feltizenkettő órájáig a budafoki pinczemeszteri tanfolyam igazgatóságánál kell beadni. A feltételek ugyanott tudhatóak meg.

Erdősítési jutalmak. A földmiv. miniszter a közzgazdasági érdekből befásítandó kopár, futóhomok és vízmosásos területeken az 1911. év folyamán történt sikeres erdősítésekért 904 birtokos részére mintegy 3605 kat. hold kiterjedésű erdősítés után 127.038 korona állami segélyt utalványozott ki.

Takarmányszükség és takarmányrépatermelés. Nagyszámu termések átlagaként egy hektár földön következő keményítőértéket nyertünk: búzából 2048 kgot. bab- (paszuly)-ból 2100 kgot, hereszénából 1276 kgot, burgonyából 3400 kgot és takarmányrépából 5288

kgot s miután a keményítőérték a takarmányok tápértékét fejezi ki, így a takarmányhiányon legjobban a takarmányrépa termelésével segíthetünk. A *friedrichswerthi* répa, mint az eckendorfi és oberndorfi keresztezési terméke a legnagyobb elterjedésnek örvend gyakorlatban, mert nagy átlagtermései mellett tartalmasságra (czukor és szárazanyag) nézve is kitűnik a többi répafélék között.

A Trieszti Általános Biztosító Társulat (Assicurazioni Generali) f. évi április hó 4-én tartott 80-ik közgyűlésén terjesztettek be az 1911. évi mérleget.

Az előttünk fekvő jelentésből látjuk, hogy az 1911. december 31-én érvényben volt *életbiztosítási tőkeösszegek* 1.189.790,207 korona és 74 fillért tettek ki és az év folyamán bevett díjak 51.905,357 korona és 81 fillérre rugtak. Az életbiztosítási osztály díjtartaléka 24.558,447 kor., 87 fillérrel 351.843,580 korona 02 fillérre emelkedett. Az életbiztosítottak osztalékalapja 6.987,470 korona 49 fillért tesz ki.

A *tűzbiztosítási ágban*, beleértve a tükörűveg biztosítást, a díjbevétel 18.155.625,823 kor., biztosítási összeg után 31.117,251 kor., 84 fillér volt, miből 10.777,655 korona 29 fillér viszontbiztosításra fordított, úgy, hogy a tiszta díjbevétel 20.339,596 korona 55 fillérre rugott és ez összegből 14.714,913 korona 09 fillér mint díjtartalék minden tehertől menten jövő évre vitetett át. A jövő években esedékessé váló díjkötelezvények összege 148.108,144 korona 98 fillér.

A *betörésbiztosítási ágban* a díjbevétel 1.494,546 korona 70 fillérre rugott, miből levonván a viszontbiztosítást, a tiszta díjbevétel 816,101 korona 49 fillért tett ki.

A *szállítmánybiztosítási ágban* a díjbevétel kitétt 5.133,335 korona 29 fillér, mely a viszontbiztosítások levonása után 2.339,844 korona 58 fillérre rugott.

Károkért a társaság 1911-ben 45.723,647 korona 90 fillért és alapítása óta 1.063.789,459 korona 33 fillért fizetett ki.

E kártérítési összegből hazánkra 211.795,053 korona 79 fillér esik.

A *nyereség tartalékok* közül, melyek összesen 23.957,883 korona 59 fillérre rugnak, különösen kiemelendők: az alapszabályszerinti nyereségtartalék, mely 6.804,335 kor., 18 fillért tesz ki, az értékpapírok árfolyamingadozására alakított tartalék, mely az idei átutalással együtt 14.962,260 korona 76 fillérre rug, továbbá fel- emlitendő a 160,000 koronára rugó kétes követelések tartaléka és az ingatlan tartalék, mely az idei átutalással 2.031,287 korona 65 fillért tesz ki.

Részvényenként 700 arany frank osztalék kerül kifizetésre.

A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek első rangu értékekben vannak elhelyezve, az idei átalakusok folytán 392.746,965 korona 47 fillérről 416.840,622 korona 40 fillérre emelkedtek, melyek következőképpen vannak elhelyezve:

1. Ingatlanok és jelzálog követelések	101.703,390 kor.	60 fill.
2. Életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök	36.489,996 „	03 „
3. Letéteményezett értékpapírokra adott kölcsönök	4.961,098 „	36 „
4. Értékpapírok	249.564,355 „	85 „
5. Követelések államoknál és tartományoknál	19.182,014 „	70 „
6. Tárca váltók	634,457 „	05 „
7. Készpénz és az intézet követelése a hitelezők követeléseinek levonásával	4.305,309 „	81 „
összesen	416.840,622 kor.	40 fill.

Ezen értékekből 82 millió korona magyar értékekre esik.

Ezen alkalommal arra utalunk, hogy az Assicurazioni Generali legújabb leányintézete, a „Minerva“ általános biztosító részvénytársaság Budapesten a kezességi és ovadék, valamint az

SALVATOR

kivaló bor- és lithiumos gyógyforrás

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, czukorbetegségnél, vörhenynél, emésztési és lélegzési szervek hurutjainál kitűnő hatása. Természetes vasmentes savanyuvíz.

Rapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban.

SCHULTES ÁGOST Szinye-Lipóczi Salvatorforrás-vállalat Budapest, V. Rudolf-rakpart 8.

eltulajdonítás, lopás, hűtlen kezelés és sikasztás elleni biztosítást, nemkülönben a versenylovak, telivérek és más értékesebb tenyészállatok biztosítását vezette be mint új ágazatokat hazánkban.

Parcellázások jutányos és gyors keresztülvitele. A „Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete” üzletműködési köre a kiterjedt parcellázások lebonyolítására és az e célra szóló kölcsönök adására is. Az intézet rendeltetése kizár minden nyereszkeskedést, miért is maga parcellázási célokra birtokot nem vásárol, hanem kívánatra elvállalja méltányos munkadíj ellenében a parcellázások teljes (jogi, teleknyvi és mérnöki) lebonyolítására és e célra megbízottját a helyszínére kiküldi, a ki az összes teendők ellátásáról a helyi kiválmaknak megfelelően gondoskodik. Parcellázási célokra az intézet előnyös feltételű kölcsönöket engedélyez, melyekre vonatkozólag az igazgatóság (Budapest, V., Géza-u. 2. szám.) kívánatra minden felvilágosítást megad. Az intézet működésének előnyei: 1. A lebonyolítás olcsósága. 2. Az intézet nyereszkeszedést nem igényelvén, a vevők ugyanazon az áron kapják a földet, a hogy az eladó eladja. 3. A vevők s az eladók a parcellázás minden gondjától megszabadulnak. 4. Az eladó egyszerre, egy összegben megkapja a vételárát. 5. Egyetemleges felelősség nincsen. 6. Az összes költségek előlegeztetnek. Az intézet által engedélyezett kölcsönök főbb előnyei: A járadék utólag fizetendő. 2. Kölcsönök már 300 koronától kezdve adatnak. 3. Az egyik módozatú kölcsön teljes készpénzzel fizettetik ki. 4. Közjegyzői okirat nem szükséges, csupán az olcsó közjegyzői hitelesítés. 5. A kölcsön az intézet által fel nem mondható.

APRÓK.

Őszi árpa. A kisgazdák rendszerint már a vetés idejével hibázzák el a dolgot, mert többnyire az összes őszi után, mikor már a buzákat is mind elvetették, vetik el az őszi árpát, mely természetesen akkor már hiányosan csírázik, rosszul kel és nem tud kellőleg elbokrosodni, miért is tavasszal silányul, ritkán néz ki. Ennél fogva szakítsunk a régi rossz szokással és vessük az őszi árpát legelőször és pedig már augusztus végén, vagy legkésőbb szeptember elején és ne később. A kellőleg meg nem bokrosodott őszi árpa a tél viszontagságait nem bírja ki, ellenkezőleg a buza tudvalevőleg később is vethető, mert nem okvetlen szükséges, hogy bokrosodása még az őszi folyamán történjék. Mindazon gazdaságokban, melyek nem termelnek sörpát, nagyobb gond volna fordítandó az őszi árpára s különösen a hatsoros árpákat ajánljuk, melyek között a mammut őszi árpa érdemel figyelmet. Csak megbízható forrásból szerezzük be a vetőmagot. Az őszi árpa termése jóval nagyobb a tavaszinál, noha magja laposabb, mint emezé, azonban az takarmányozási céloknál nem játszik szerepet. Az őszi árpa szalmája hosszabb, tehát nagyobb tömeget ad. Tavasszal igen korán szárba megy. Ha azonban fentiek dacára is nagyon ritka volna tavasz kezdetén, akkor k. holdanként 40—50 kg. chilisalétromot hintsünk rá. Ha a fagy felhuzta az őszi árpa gyökérét, akkor tavasszal, a mint lehet, hengerezzük meg, de a mint újból megfogamzanak a gyökerek, boronálni kell, hogy a talaj hajcsövessége felbeszakittassék.

Keresztes vipera ellen műtrágyázás hatással van, írja egy német főerdész, ki tapasztalatai alapján állítja, hogy noha vidéken sok ily mérges kigyó volt, nyolcz év óta valamennyi eltűnt, t. i. ez időben kezdett műtrágyázni a turfás, nedves és homokos réten. Káli, mész és thomassalak használata megszüntette a kigyómarás veszedelmét. Ismét egy okkal több hogy a műtrágyázást minél nagyobb mértékben kiterjesszük.

Gyümölcsfák távolsága, melyre ültetni kell. Magastörzsű alma-, körte- és csernyefákat 8—10, diófákat 10—15 és meggy-, szilva, ringlófélét 5—6 méternyire ültetik egymástól. Oly felmagas törzsű fákat, melyek hasonló alanyra vannak nemesítve, ugyanily távolra ültessük. Gulaalaku fákat és törpealakukat: vad törpe almafajára oltott alma és birsre nemesített körtét 4—5—3—5 méter, csontárokot 4—5 méter távolságra ültessük. Cselesre huzott redélyfákat (palmette) minden gyümölcs-

nemből 4—6 méter, négyágu kandeláber 4 × 40 = 1.60 méterre ültessük. Kordonok kétáguak alma és körtéből 4—6 méter, vízszintes egyágu alma 3—5 méter, függélyes alma (paradicsomalmára) és körte (birsre nemesítve) 0.4. U-alakok két ággal 2 × 40 = 0.80 m. Birs, mogoró és naspolya 3—4 m.

Öntözés a kertben. Némelyek azt gondolják, hogy eleget tesznek, ha egy kanna, mintegy 10 liter vizet öntenek egy 5 m²-méter kiterjedésű ágyra, pedig ezen mennyiség csak 2 mm. csnapadéknak felel meg, a mi nem hathat a mélyebben székelő gyökerekhez, hogy ezeket, illetve 20 cm. mélységre szivárognon a víz, mi circa egy ásonyom mélysége, háromszor vagy négyszer kell az ily öntözést megismételni, de nem hirtelen, csak lassan, csendesen, rózsával ellátott kannából, hogy közben legyen ideje a víznek a talajba huzódni, utánozni kell a természetes esőt. Így nem folyik el a felszínen a felesleges víz, hanem ennek minden cseppje hasznossá lesz.

Zöldség ültetés. Száraz időjárásban a zöldségraszákat következőleg ültessük: először az ültetőfával készítsük el a lyukakat, azután a napfényben felmelegedett vízzel töltjük ki a lyukakat, ha azután a délutáni órákban (estefelé) már a lyukakból a víz átívódott a talajba, ültessük ki a palántákat, gondosan ügyelve, hogy azok gyökere rendesen helyeződjenek el a lyukakban, mert attól, hogy ha a lyuk nem elég mély s a rászaggyökeret meg kell görbíteni, kellemetlenségek is származhatnak p. o. nem ered meg a palánta, vagy csak silány növényt produkál stb. stb. Gondunk legyen, hogy a karógyökér mindig függélyesen legyen elhelyezve s az első levél ne legyen földdel betakarva és az ujjakkal a korona közül oly sekély mélyedést készítsünk, hogy abban az öntözés alkalmával a víz megálljon.

KERESKEDELEM, TŐZSDE.

SZESZ.

A szeszüzletben e héten élénkebb kínálat uralkodott és a szeszárak a legutóbbi zárlatjegyzés szerint zárulnak.

Elkelt finomított szesz adózva 223—223.50, adózatlanul 84—84.50 kor. nagyban, míg ellenben vidéki finomított és másodkéz árú olcsóbb árban volt ajánlva.

Denaturált szeszben élénk a kínálat és hordóval együtt nagyban 72—72.50 kor. kelt el kötésre.

Mezőgazdasági szeszárak részéről kontingens nyersszesz ab termelő állomás azonnali szállításra és folyó campagne-ra 76—77 korona volt ajánlva míg ellenben új termelési idejére 1.50—2 kor. jegyzésen alól és 70—71 kor. flx árban volt ajánlva. Budapestén a kontingens nyersszesz ára 79—80 kor.

Budapesti zárlatárak nagyban:

Finomított szesz adózva	224.—225.— K
Finomított szesz adózatlan	85.—86.— »
Élesztőszesz adózva	223.50—224.— »
Élesztőszesz adózatlan	—.—.— »
Nyers szesz adózva	222.—223.— »
Denaturált szesz	73.—73.50 »

Budapesti takarmányvásár. (IX. kerület, Mester utcza, 1912. április hó 12-én. A székesfővárosi vásárigazgatóság jelentése a »Gazdasági Lapok» részére.)

Felhozott a szokott községekből 160 szekér réti széna, 15 szekér muhar, 11 szekér zsupszalma, 12 szekér alomszalma, szekér takarmányszalma, — egyéb takarmány 7 szekér (lucerna és zabosbükköny stb.), — zsák szecska.

A forgalom igen élénk. Arak q-ként fillérben a következők: Réti széna I. r. 910—1060, réti széna II. r. 660—880, réti széna csomagolásra 540—600, muhar 940—1140, zsupszalma 420—540, alomszalma 360—440, takarmányszalma —, tengeriszár —, egyéb takarmány —, zabos-bükköny 1000—1160, löhere —, lucerna —, köles —, sarju —, szalmaszecska —. Összes kocsiszám —. Összes súly — kilogramm.

Napijelentés a gabonátözsdeiről.

1912. április hó 12-én.

A tegnapi zárlathoz viszonyítva, végeredményképpen ma az áprilisi buza 11 fillérrel, az októberi buza 6 fillérrel, az októberi rozs 4 fillérrel, a májusi tengeri 1 fillérrel csökkent, ellenben az áprilisi rozs 2 fillérrel, az áprilisi zab 18 fillérrel emelkedett, míg az októberi zab árfolyama teljesen változatlan maradt.

Köttetett:

Buza Tiszavidéki: 100 mm. 82 kg. 24.20 K, 100 mm. 81 kg. 24.10 K, 500 mm. 81 kg. 24.20 K, 1500 mm. 81 kg. 24.10 K, felső 200 mm.

So kg. 24.20 K, 4500 mm. 79.8 kg. 24.10 K, 150 mm. 78 kg. 23.80 K.

Pestvidéki: 350 mm. 81 kg. 24.10 K, 200 mm. 81 kg. 24.— K, 100 mm. 80 kg. 23.85 K.

Bácskai: 1000 mm. 78 kg. 23.65 K, 1335 mm. 78 kg. 23.60 K, 1720 mm. 76.3 kg. 23.54 K.

Felsőmagyarországi: 550 mm. 81 kg. 24.10 K, 200 mm. 70 kg. 23.80 K.

Rozs: 300 mm. 20.40 K, 1000 mm. 20.40 K, 300 mm. 20.30 K, 200 mmi 20.40 K, mind pp.

Zab: 200 mm. 20.40 K, 100 mm. 20i10 K, 50 mm. 20.45 K, mind kpf. mellett.

Tengeri: 300 mm. 17.20 K, 2000 mm. 18.20 K, mind ab hajó.

Az árak 100 kilogrammonként koronákban értendők.

Határidőárak.

(Déli zárlat.)

Buza áprilisra	22.70 K
Buza májusra	22.74 »
Áprilisi rozs	20.58 »
Zab áprilisra	19.58 »
Tengeri 1912. májusra	17.60 »

LISZT.

A Lujza s a Király-malom részvénytársaság jegyzései. Dara (griz) —, 0. sz. királyliszt 33.80, 1. sz. lángliszt 33.20, 2. sz. lángliszt 32.60, 3. sz. zsemlyeliszt (külns.) 32.00, 4. sz. zsemlyeliszt 31.40, 5. sz. kenyérliszt, feh. 31.00, 6. sz. kenyérliszt 30.00, 7. sz. kenyérliszt, közép 29.80, rozsliszt I. 29.20, rozsliszt II. 27.40, rozsliszt III. —, korpa, finom 16.80, korpa, durva 16.80 K mm. Tengeriliszt —23—23, tengerikása —30—32 K kg.

Készáru-tőzsde 1912. április hó 12-én.

Fajta	100 kilogramm készpénz ára Budapestén		100 kilogramm készpénz ára Budapestén	
	Kor-tól	Kor-ig	Kor-tól	Kor-ig
Buza:				
Tiszavidéki	75	—	79	23.40
"	76	—	80	23.45
"	77	—	81	23.55
"	78	23.15	82	23.55
Fehérmegyei	75	—	79	23.20
"	76	—	80	23.35
"	77	—	81	23.50
"	78	23.05	82	23.65
Pestvidéki	75	—	79	23.20
"	76	—	80	23.35
"	77	—	81	23.50
"	78	23.05	82	23.65
Bánsági	75	—	79	23.35
"	76	—	80	23.45
"	77	—	81	23.55
"	78	23.15	82	23.65
Bácskai	75	—	79	23.35
"	76	—	80	23.45
"	77	—	81	23.55
"	78	22.15	82	23.65
Rozs elsőrendű új				20.60
középmínőségű (új)				20.40
Árpa takarmányárú elsőrendű				19.10
másodrendű				18.60
Köles elsőrendű (új)				20.60
középmínőségű (új)				20.—
Tengeri belföldi új				18.—
román v. bolgár				18.35
Repezkáposzta				—

Laptulajdonos és főszerkesztő: **ORDÓDY L.**

Felölts szerkesztő: **BUZZI F. GÉZA.**

Társ szerkesztő: **FEHÉR ZOLTÁN**

KLISEKET
MINDENMŰ NYOMTATVANYOKHOZ
SZÉP ÉS TISZTA KIVITELBEN
PONTOSAN ÉS OLCSÓN
KÉSZIT
KOBLINGER GYULA
PHOTOGINKOGRAFIAI MŰINTÉZETE
BUDAPEST
VII. CSENCERI UT. 22.
VIDÉKI MEGRENDELÉSEK IS PONTOSAN
ESZKÖZÖLTETNEK.

A világ legjobb gőzekéje!

Utólérhetetlen munkaképesség! Kiváló elsőrendű angol anyagból szerkesztve!

Kevés tüzelőanyag és vízfogyasztás! Felülmúlhatatlan tartósság!

Ezek jellemzik az **52 CHARLES BURRELL et SONS LIMITED** Thetford, Norfolk ANGLIA által függőleges kötélorsóval gyártott gőzekét. **év** tapasztalatai alapján

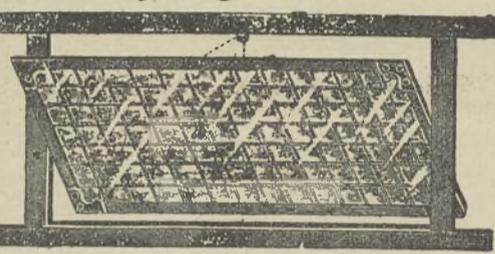
Költségvetéssel, szakszerű felvilágosítással szolgál Magyarország és a Balkánállamok vezérképvisellete:

Nemzeti Pénzváltó részv.-társ. Parcellázó osztálya
BUDAPEST, V., GIZELLA-TÉR I. (Haas palota).

Mindennemü kiváló csiraképességü eredeti quedlinburgi répmagvak. ♦♦♦♦♦♦♦♦ Parcellázásra alkalmas birtokokat veszünk.

HERKULES IDOMVASABLAK

Sodronyüveges istállóablak.

Mindennemü kertészeti és gazdasági építkezésekről szakszerű költségvetésekkel készséggel szolgálunk. Mindennemü vasszerkezeti munkákat elvállal és elkészít:

FARKAS ÉS TÁRSA
 vasszerkezeti gyára
BUDAPEST, VI., LEHEL-U. 8.
 Telefon 82-70. — Kérjen ingyen árjegyzéket.

HERKULES IDOMVASABLAK

Steier vörös lóheremag,

eredeti vetés, magas fekvésű vidékről, viharálló, selyemmentes, származása bizonyítvánnyal igazoltatik, plombálva küldetik szét, 50 és 100 kg. mennyiségben, 220 koronával kilogrammonként, zsákkal együtt, míg a készlet tart, Graz déli-vasút állomásról. 500 kg.-os rendelésnél 2.- korona, 1000 kg.-nál 1.95 korona. Tisztaság, csiraképesség és származás garantáltatik. Minta kívánatra ingyen küldetik. **Verband der landwirtschaftlichen Genossenschaften in Steiermark** Graz, Franzensplatz 2.

FRANK BERNÁT, Tapolca (Zala m., Balatonvidék) ajánlja saját telepén termelt nagymennyiségű **szőlőoltványait, riparia portalis** alanyon, legjobb bor és legnemesebb csemege fajokban. Oltványaim jól sikerültek, szép hajtással és dus gyökérrzettel bírnak.

forduljon minden érdeklődő, ki súlyt fektet elsőrendű fajliszta anyagra

Gyümölcsfacsemeték,
 sétányfák, diszserjék, tüleveltek, kertésznövények, boggyógyümölcsök stb.

SZŐLŐOLTVÁNYOK
 (elsőrendű áru) európai és amerikai sima és gyökeres vesszők. Oktató diszárjegyzék kívánatra ingyen. —

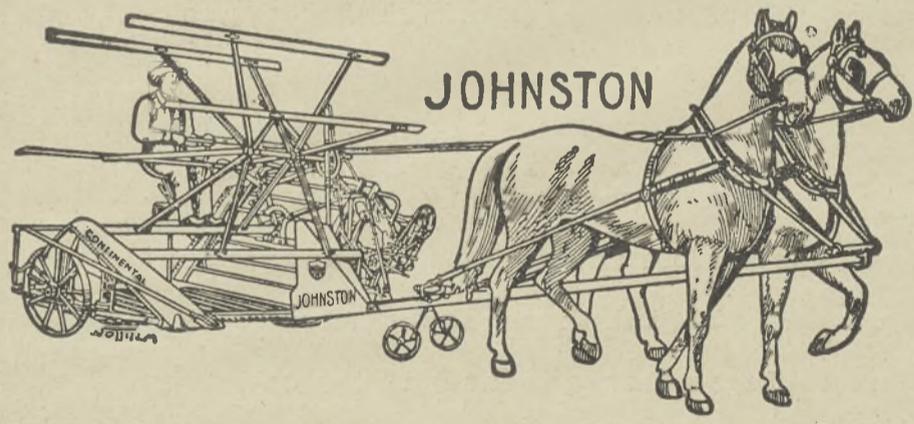
FISCHER és Társai
 faiskolák és szőlőoltványtelepek

„QUADRÁT” EGYETEMES TENGERMŰVELŐ.

Mint három vagy négy soros
 □-es fészekvájó és kapológép

az egyedüli eszköz, mely a hazai viszonyok között, de különösen nehéz művelési talajokon, a négyzetes tengeri művelés pontos és olcsó keresztülvitelére alkalmas. **SZABADALOM** a világ összes agrikultur államaiban bejelentve.

Megrendelhető:
Andrényi Károly és Fiai vasnagykereskedő cégénél,
NAGYVÁRADON.
 Kívánatra prospektus bérmentve.

Az
 eredeti amerikai
„JOHNSTON”

kévekötoző- és marokrakó aratógépek, fűkaszáló-, szénagyűjtő- és forgató-gépek

ugy tökéletes munkájuknál, mint tartós szerkezetüknel fogva

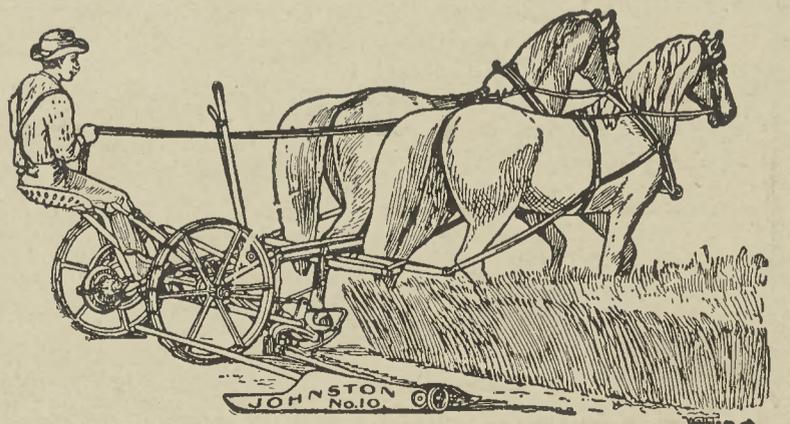
==== az első helyet foglalják el. ====

Ábrás leirással és árajánlattal készséggel szolgál:

Bächer Rudolf—Melichár Ferencz.

Magyarországi vezérképviselő:

SZÜCS ZSIGMOND
 Budapest, VI., Nagymező-utca 68.

NÁRAI NÁRAY GÉZAJÓZSEF CS. ÉS KIR. Ö FENSÉGE
NYUGALM. URADALMI INTÉZŐJE**BUDAPEST****I., LOGODY-UTCA 55. SZ.**

TELEFON 158—96 — INTERURBÁN

PESTI MAGY. KERESKEDELMI BANKNÁL
FOLYÓSZÁMLA

IRODAI ÓRÁK: D. E. 9—12. D. U. 3—5.

*Budapest, 1912 április hó***TISZTELT GAZDATÁRSAIM!**

Van szerencsém a n. é. gazdaközönsséggel, valamint igen t. Kartársaimmal ez uton közölni, hogy fenti czim alatt megnyitottam irodámat, mely mezőgazdasági birtokok vételével és eladásával, továbbá ilyen birtokok bérbevételével és adásával, valamint parcellázások lebonyolításával, végül az összes fent körülirt transzakciók financzirozásával fog foglalkozni előkelő összeköttetései révén.

Hangsúlyozom, hogy csupán oly birtokokat fogok vételre ajánlani, a melyeket előzőleg megtekintettem és mint szakember mindig abban a helyzetben leszek, hogy a nem gazdák által veendő birtokok üzemi kidolgozását és pontos becslését, valamint az elhanyagolt birtokok rendbehozatalát felajánlhassam. Ez alkalommal hivatkozom a „Jegyzetek gazdasági új üzenterv kidolgozásához“ czimű munkámra, mely e kérdésekkel kimerítően foglalkozik.

Kérem tehát ugy a n. é. gazdaközönsséget, valamint t. Kartársaimat, hogy fent körülirt ügyekben engem bizalmukkal megajándékozni szivesek legyenek. Megbízásokat csakis közvetlen érdekeltektől fogadok el és azokat gyorsan, pontosan és mérsékelt utólagos honorárium mellett teljesitem.

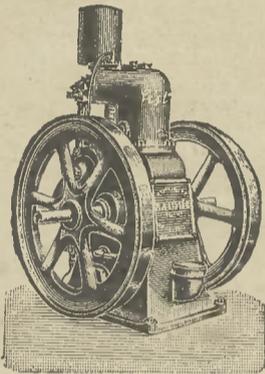
Hazafias tisztelettel

nárai Náray Géza

Tűzálló kaszák minden nagyságban, kézi vaskazeták új és használt, 100 pár diszlószerszám, mell- és kumet, ezüst- és aranydiszítések, mindentéle munkaszerszámok, gazdasági pokróczok, lótarakók, régi és új esőköpenyek, halinacsizmak, zöld munkás-zubbonyok, mindenféle unitormisok, livrék, férfi-, női- és gyermek-nyergék, régi és új fegyverek, kardok és puskák, másoló prések, gyeplőszárak, Candage-ok és mindenféle hasonló szerszámok olcsóbban, mint bárhol karhatók, **Wien, IX., Trödlerhalle 105.** Telefon 20745. — A küldemény utánvétellel eszközölhetik. — Nem alkalmas tárgy kicseréltek. — Az államtisztviselők szállítója. — Kérem ügyelni a 105. számra.

LISTER-féle eredeti angol benzinmotorok.

Használható egy helyen és vontatható. Legkevesebb évetési anyag használat. Minden hatóerőre alkalmas!

2 1/2—8 HP-ig. Mágnes villamosági gyújtás. Egyszerű használatbá helyezés. Kedvező fizetési feltételek. Az általában ismert „LISTER”-féle tejfűzők készítése.

Kitüntetve aranyéremmel a wieni 1910-iki erdőszeti és vadászati kiállításon.

Árjegyzék és költségvetés díjtalanul.

R. A. LISTER & COMP. Ges. m. b. H. WIEN, III/2 Hintere Zollamts-strasse 9. Ismételadók és ügynők kerestetnek.

Dinnyemag.

Gondosan elkülönítve termelt, következő fajtájú, kitűnő minőségű válfajokban kapható.

Sárgadinnyék: Achnebat, Ananász zöldhúsu, Ananász vöröshúsu, Ananász cantaloup, Bem tábornok, Bellegarde cantaloup, Bomba sárgahúsu, Bomba zöldhúsu, Composité, Composité sárgahúsu, Lind Jenny, Margit, Muscatello, Carmelita cantaloup, Non plus ultra zöld, Non plus ultra sárga, Párisi presott cantaloup, Sirimpesek, Tiszagyöngye, Tiszagyöngye muskotály, Kacsánka, Turkesztán gömbölyű, Turkesztán zöld, Turkesztán nagy zöld, Turkesztán rózsahúsu, Turkesztán sárgahúsu, Turkesztán muskotály, Turkesztán Pósa-féle, Corfui téli.

Görögdinnyék: Apafai, Athénei, Aranysárgabéti, Debreczeni korai, Fazekas-féle, Fehérbéti, Hevesi, Halasi, Hortobágyi, Luby-féle, Marsovszky-féle, Narancs-görög, Ónody-féle, Páratlan Sámsoni.

Fajtánként:		
50 szemes adag	5 fészeknek kétizbeni vetésére	— 20 K.
500 " " 50 " " " "	" " " " " "	1.60 " "
1000 " " 100 " " " "	" " " " " "	3.— " "
2500 " " 250 " " " "	" " " " " "	7.— " "
5000 " " 500 " " " "	" " " " " "	12.— " "
10000 " " 1000 " " " "	" " " " " "	20.— " "

öt holdon felüli rendelésnél külön kedvezményt, a megrendeléshez nyomtatott termelési utasítást ad s kívánatra árjegyzékkel szolgál:

BIRÓ PÁL kertgazdasága DEBRECZEN.

Ugyanott különböző Ananász, Skarlát és hónapos fajú szamóca plánták kaphatók, 10 drb 60 fill., 25 drb 1.20 K, 50 drb 2 K, 100 drb 3 K, 1.000 drb 20 K.

munkásruhák

világhírűek.

Kazántisztító	Molnár	Permetező
Gépész	Tűzoltó ruhák	Vizmentes
Vinczellér	Orvos	Köpenyek.
Lakatos	Festő	Kötények.
Gazdász	Auto	Iroda kabátok

és bármely más hivatáshoz szükséges munkásruhák.

Kérjen ingyen és bérmentve árjegyzéket.

Gutmann J. és Társa

BUDAPEST, VII/9. Rákóczi-ut 16. szám.

Cséplésre és szobafűtésre

egyaránt kiválóan alkalmas és olcsó áránál fogva országszerte méltán kedvelt elsőrendű

baglyasaljai és József-aknai tömörszenünket ajánjuk a magyarországi gazdaközönség figyelmébe.

Északmagyarországi Egyesített Kőszénbánya és Iparvállalat R. T. Budapest, V., Arany János-u. 29.

Angliából

importált telivér lincolnshire után származó telivér lincoln kanok és koczák, valamint mangolczával keresztezettek, eladására előjegyzést az alábbi áron elfogad és három hónapon belül szállít:

3 hónapos telivér	kan	200 korona,
3 " "	kocza	150 " "
3 " "	keresztezett kan	100 " "
3 " "	kocza	80 " "

Bezuk István gazdasága NÉMETSERNYE (Torontálmegeye)

SOK BORT

szüretelhet, ha idejében **PERMETEZ** a valódi javított **KRISTÁLY AZURIN**-nal, mely a legmegbízhatóbb védőszer. Képviselek kerestetnek. Kapható mindenütt

Molnár M. és Társai Budapest, VI. Ker., Győr-utca 21/o. Rézkénpor, permetezőgép, borsajtó, zsák, ponyva, gépjárműolaj, gépszij tb. legolcsóbban.

380 magyar hold birtok,

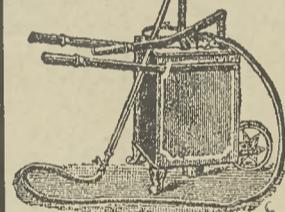
Zalamegye legjobb részében, a mura-sziget közvellen közelében, mely áll:

314 hold elsőrendű sik-fekvésű szántóból, 66 hold kitűnő bőtermő rétből

és megfelelő szilárd majorsági épületekkel hét kilométer a vasúti állomástól, kiválóan előnyös munkáviszonyokkal és számos népes községekkel körülvéve, **kedvező fizetési feltételek mellett eladó.** Érdeklődőknek kocsit az állomásra bármikor rendelkezésre áll. Felvilágosítást nyújt **BLOKNER J. hirdető-irodája, BUDAPEST, IV. ker., Semmelweis-u. 4.**

A Heller-féle „KING”

gyorsmeszelő és fertőtlenítő gép, az ecsetmunka 20-szorosát teljesíti.

Legnagyobb megtakarítás időben, pénzben és anyagban! A „King” kiváló gyorsmeszelő és fertőtlenítőgép sokoldalú használhatósága miatt **egy mezőgazdaságban sem nélkülözhető.** A szivattyuk teljesen tömör sárgarézből készülnek, javítások majdnem teljesen kizártak. „King” tömlővezetékekkel **többet teljesít, mint 20 ember ecsettel** és mindenféle állványozást és előmunkálást feleslegessé tesz. Ezen gép egy nap alatt kifertőtleníti.

PITTORE ÉS TRIUMPH nevű gyorsmeszelőt is.

Meszelőm szivattyui azonnal kicserélhető golyós szelepekkel vannak ellátva, tehát **nincsen eldugulás, nincsen piszkálás.** Meszelőm ára (teljes felszereléssel és gyümölcsfák permetezésére alkalmas két- vagy háromágú (szóróval) **60 koronától 320 koronáig.**

IG. HELLER BÉCS, II., Prater Schrotzbergstrasse 1.

Kérjenek leírást. Képviselek kerestetnek

Kivonat MICHL ISTVAN tatatóvárosi immunis mintaszőlőtelepe árjegyzékéből: Készlet gyökeres 100.000. Telefon: 47. sz. interurbán. Árjegyzék kívánatra bárkinek küldetik bérmentve! Sima-készlet 1 millió.

A szőlőfaj neve	2 éves gyökeres		Sima		A szőlőfaj neve	2 éves gyökeres		Sima		A szőlőfaj neve	2 éves gyökeres		Sima	
	száza	ezre	száza	ezre		száza	ezre	száza	ezre		száza	ezre	száza	ezre
BORFAJ:														
Burgundi fehér	—	—	1.20	8.—	Kövdiánka piros	—	—	1.40	10.—	Muscat Alexander fehér	—	—	2.—	14.—
Erdei (fehér Bakar)	—	—	1.20	9.—	Szlankamenka	8.—	70.—	—	—	„ Lunel	—	—	—	—
Erdélyi Leányka	—	—	1.60	10.—	Tramini	5.—	40.—	—	—	„ Ottonel	9.—	80.—	1.80	15.—
Ezerjő	8.—	60.—	1.—	7.—	Kadarka nemes fekete	5.—	40.—	—	—	Musc. frontignen rouge piros	—	—	2.—	16.—
Fehér Bogdányi dinka	8.—	65.—	1.40	10.—	Nagyburgundi	—	—	—	—	„ Hamburg fekete	—	—	4.—	30.—
Furmint	6.—	50.—	1.20	8.—	Oportó	—	—	—	—	Calabiai fehér	12.—	—	3.—	20.—
Izsáki sárfehér	8.—	70.—	1.60	12.—	Vegyes borfaj fehér	6.—	40.—	—	—	Csabayöngye	—	—	7.—	50.—
Mézesfehér	8.—	50.—	1.20	10.—	CSEMEGEFAJ:	—	—	—	—	Ezredéves Emlék	—	—	—	25.—
Mirkováci	8.—	—	—	—	Chass. blanc, croquant fehér	8.—	60.—	1.50	10.—	„ 1 éves	10.—	70.—	—	—
Mustos	6.—	50.—	1.40	10.—	„ Fontainebleau	10.—	80.—	1.50	12.—	Ferdinand Lesseps	—	—	—	—
Olasz rizling	—	—	1.—	5.50	„ Gama Drome	—	—	2.—	16.—	Genuai óriás	—	—	3.50	25.—
Pozsonyi fehér	—	—	—	1.80	„ Napoleon	—	—	—	—	Kossuth Lajos	15.—	—	4.—	30.—
Rajnai Rizling	—	—	—	—	„ Fontain. rose piros	10.—	80.—	3.—	20.—	Madelaine angevine	10.—	80.—	—	—
Rakk	—	—	—	—	„ rouge	10.—	80.—	2.50	16.—	„ royal	—	—	—	—
Rulandi	6.—	40.—	—	8.—	„ Imperial rouge	10.—	80.—	2.50	16.—	Passatuti	—	—	1.80	12.—
Szerémi zöld	6.—	40.—	1.40	8.—	„ Negropont	10.—	80.—	3.—	20.—	Rosa minna di Vacca piros	—	—	3.—	25.—
Szlanka menka	—	—	—	—	„ Tokaj angevine	—	—	—	—	Vegy. csemege exquisit fajok	8.—	80.—	2.50	20.—
Zöld Sylváni	—	—	—	—	„ rouge croquant	8.—	60.—	1.50	10.—	„ kiváló jó	7.—	60.—	2.—	12.—

MEGJEGYZÉS. Mindazon küldeményeket, melyek a 60.900. sz. miniszteri rendeletnek meg nem felelnek, kötelezem magam legott saját költségemen visszahozatni s a megrendelő által kifizetett összeget megtéríteni. Fenti árak csomagolás nélkül értendők, melyért csupán saját kiadásaimat számítom fel. A vevők fajtiszták, szokványminőségűek, peronospora, oidium és jégverésmentesek, őszi szedésűek. Megrendeléshez 1/3 előleget kérek. — Telepem: Bécsben, Budapesten, Prágában, Szegeden, Párisban, Pozsonyban, Ostendében elsőrendű érmet és Ostendében még királyi kitüntetést „koronás arany érdemkeresztet” nyert. — Több ezer elismerőlevél tanuskodik, — többek közt Ófelsége, állami, főhercegi és temérdek uradalmi telepekről is — a pontos és lelkiismeretes kiszolgálásról.

Új és egyszer használt zsákok, ponyvák, kölcsön és eladás. Kézi, manilla és „Eagle“ aratógép kévekötözők kartellen kívül.

Távirat: **NAGEL ADOLF** Budapest, V., Arany János-utcza 10. Telefon: **35-92.**
NAGELA.

113. szám.
vk. 1912.

Árverési hirdetmény és feltételek.

Alulírott kir. végrehajtó közhírré teszi, hogy báró Fould-Springer uradalmak pusztarakonczási és pusztanagybucsi gazdaságának a nevezett gazdaságok helyi raktáraiban préseletlen állapotban levő, de bálakba préselésre és szállításra az országos üzleti szokásoknak megfelelően elkészített 425 métermázs, összesen 221.000 K becs- mint kikiáltási árban, vagyis métermázsanként 52 korona becsárban 1911. évi termésű czirokszakál a helyszínen

Pusztarakonczás és Pusztanagybucsnán 1912. évi április hó 18-ik (tizennyolcz) napján dél- után 2 óraker nyilvános önkéntes árverésen

a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is, el fognak adni a következő feltételek mellett: kikiáltási ár mázsánként 52 korona.

Árverezni szándékozók tartoznak a bánatpénz gyanánt 5000, azaz ötezer korona készpénzt alulírott birói kiküldött kezéhez vagy az uradalmi pénztárhoz az árverés megkezdése előtt készpénzben letenni, a vételár többi része az átvételkor fizetendő. Az áru préseletlen, az országos kereskedelmi szokásnak megfelelőleg eladásra előkészített állapotban kerül eladásra és nevezett uradalmak tartoznak azt bálakba préselve a vételtől számított egy hónapon belül, a vevő kívánságára, járható utak mellett bármikor Pusztá-Hosszuhát állomásra szállítani. Az uradalom az eladott áruért az eladás után szavatosságot semmi irányban nem vállal s azokat a helyiségeket, melyekben az áru jelenleg van, szállításig vevőnek az áru megőrzésére díjtalanul rendelkezésére bocsátja. Venni szándékozók az eladandó czirokszakált bármikor megtekinthetik a helyszínen s e célra levélbeli megkeresésre a báró Fould-Springer rakonczási gazdasága (Pusztá-Ecseg) Hosszuhát vasuti állomásra kocsit bármikor küld.

Szeghalmon, 1912. évi április 4. napján.

Boros Flórián,
kir. bir. végrehajtó.

395/912. végr. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott birósági végrehajtó a berettyóujfalui kir. járásbiróság 1912. V. 70/3. számú megbízása folytán ezennel közhírré teszi, hogy a báró Fould-Springer uradalmak pusztanagyzedényi gazdaságának, a nevezett gazdaság helyi raktáraiban préseletlen állapotban levő, de bálakba préselésre és szállításra az üzleti szokásoknak megfelelően elkészített 1911. évi termésű mintegy 170 métermázs mennyiségű czirokszakálnak a helyszínen Szerep községhez tartozó Nagyzödény pusztán leendő megtartására határidőül

1912. évi április hó 18-ik napjának d. e. 11½ órája kitűzetik. A mikor a fenti szakáltermés nyilvános önkéntes birói árverésen a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is az alábbi feltételek mellett el fog adni.

Árverelni szándékozók tartoznak a bánatpénz gyanánt 3000, azaz háromezer koronát a birói kiküldött kezéhez vagy az uradalmi pénztárba letenni, a vételár többi része pedig az áru átvételkor fizetendő az uradalmi pénztárba.

Kikiáltási ár métermázsanként 52 korona.

Az áru préseletlen, az országos kereskedelmi szokásoknak megfelelőleg eladásra elkészített állapotban kerül eladásra és nevezett uradalmak tartoznak azt bálakba préselve, a vételtől számított egy hónapon belül a vevő kívánságára járható utak mellett bármikor Pusztá-Hosszuhát állomásra szállítani.

Az uradalom az eladott áruért az eladás után szavatosságot semmi irányban nem vállal, de azokat a helyiségeket, a melyekben az áru jelenleg van, szállításig vevőnek az áru megőrzésére díjtalanul rendelkezésére bocsátja.

Venni szándékozók az eladandó czirokszakált bármikor megtekinthetik s e célra levélbeli megkeresésre a báró Fould-Springer pusztá rakonczási gazdasága (posta Pusztá-Ecseg) Hosszuhát vasuti állomásra kocsit bármikor küld.

Berettyóujfal, 1912. évi márczius hó 29-én.

Nedeczky,
bir. végrehajtó.

Szőlőoltványtelep r.-t. Gyöngyös

ajánl:

Gyökeres I. oszt. fásoltványt
Gyökeres I. „ zöldoltványt
Sima I. „
Gyökeres szépséghibás fásoltványt

Gyökeres I. oszt. riparia portalis vesszőt

Sima	I.	„	„	„	„
Gyökeres II.	„	„	„	„	„
Sima	II.	„	„	„	„

Gyökeres európai nemes vesszőt

Sima „ „ „

Legolesóbban, legjobb fajokban.
Arjegyzék ingyen és bérmentve.

SZŐLŐOLTVÁNYTELEP R.-T., GYÖNGYÖS.

Nyulszapukamag,
uradalmi tisztított, 160 koronáért kapható **Felsenburg Ödön** Balasgyarmat.

Jégszekrény
nagy fűzemhez, órával, díszesen fényezve, rézveretekkel, 208 cm. magas, 155 cm. széles, 80 cm. vastag, 4 ajtóval és osztállyal, teljes használható állapotban, melynek vételára 700 korona volt, eladó most 120 koronáért **Maár Zoltánnal**, Alattyánon.

Tenyészállai vásáron
II. díjat nyert Anglia egyik legedzettebb és legerősebb sertésfajtájából, Cornwall kántól, Berschieri, továbbá mangalicza anyáktól származó, tenyésztésre és mangaliczák vérfriessítésére kiválóan alkalmas malacok 3-tól 6 hónapos korig, sulyban 2 koronáért kilogrammonként sulylevonás nélkül eladók **Vitkay Imre** sertésenyésztésében Balatonfőkajár, Veszprémmegyében. (Vasut állomás.)

22 kat, hold, 70 -öl
kitünő szántóföld Érmelléken eladó. Füzesséryné, Bpest, Baross-u. 53. III. 23.

Baromfi-telep,
három szobás lakóház, angol mintára épült ólak, 50 hold föld, vasut állomás közvelen közelében, Pest megyében, 70 000 koronáért eladó. Fölvilágosítást ad **Dessewffyné, Vanyarcz, Nógrád m.**

Minden kétséget kizáróan, a szerkezeti tökéletesség és gazdaságosság legmagasabb fokán álló benzinkomobílok, cséplőkészletek, fekvőleges benzín és nyersolajmotorok, Diesel-motorok, szivógáztelepek, továbbá a hirtve szab. „Kincsem” vetőgépek, erőhajtású morzsolók, lóherefejtő és minden egyéb gazdasági gépek legolcsóbb bevásárlási forrása

Szücs Ödön
mezőgazdasági és ipari gépkereskedelmi vállalatánál
BUDAPEST,
VI. k, Nagymező-utca 66. sz.
Árjegyzékek, prospektusokkal és költségelőirányzatokkal kívánatra ingyen szolgál

Préselt
buzaszalmát
és
zab szalmát
szállít elsőrendű minőségben és legolcsóbban

Ehrenreich Béla
Zombor.

Elsőrendű magyarfajú Erdélyi jármosökrök,
ugyszintén

1 és 2 éves magyarfajú Erdélyi ökörborjúk
minden időben nagy választékban kaphatók

ALEXA MIKLÓS-nál Szamosujvárt,
Szolnok-Doboka megye.)

HÁZFEDŐ NÁD
idei aratásból 150—250 cm. hosszúságú nagyobb mennyiségben eladó [Érdeklődés esetén bérmentes ajánlattal szolgálunk]
Csáki és Társai nádfont- és szalmatoxgyár Kéthely (Somogy megye).

Mézet minden mennyiségben vesz Weinberger Vilmos, Budapest, halcsarnok Deák-tér.

A „Szilágyvármegyei Gazdasági Egylet” Zilahon

szilágyballal 300 kat. holdas legelőjére szarvasmarhát vesz fel, május 5-iktől kezdve október 15-ig. Egy darab marháért 20 korona fizetendő. Ebből a beiratáskor 2 korona, a többi pedig legkésőbb június 15-ikéig megfizetendő. Gulyást és sőt a gazdasági egylet fizet.
A legelőre adott jószág fölülbélyegzővel sorszámat kap. A bejelentett állatoknak május 5-én pontosan Szilágy-Ballán kell lenniük, hol állatorvosi vizsgálat alá vétetnek. Jelentkezéseket elfogad a „Szilágyvármegyei Gazdasági Egylet” Zilahon április 24-ig.

VALÓ-
di francia különlegeségek (gummi és halhólyag, ugyszintén összes női óvszerek) F. Berguerand fils leghirnevebb párisi gyárostól legelőnyösebben beszerezhetők
Polgár Sándornál BUDAPEST,
VII., Erzsébet-körút 50.
Részletes képes árjegyzék ingyen.
Ezen hirdetés beküldése esetén 15% engedmény. Kivágotott a „Gazdasági Lapok”-ból

Legolcsóbb és legjobb pótlékok drágább olajfestékek helyett csak a **szines carbolineum** nyujt.
Borostyánkő-padlólak
1 kg. K 1-60; 10 kg. vételnél K 1-50.
— Szines mintalapok ingyen. — Antimerullon a házigomba ellen. Gépkenőszirok.
BARTHEL MIHALY és TÁRSA
WIEN, XI, SICCARDSDURGASSE 44.

A szőlő trágyázása.

Irta: **Ordódy Lajos.** — Ára 3 korona.
Ajánlott küldéssel 3.45 K. Utánvétél küldve 3.65 K.
Gyakorlati útmutatás arra, hogy miként kell a szőlőket istálló- és műkereskedelmi trágyákkal úgy trágyázni, hogy a legjobb terményt a legnagyobb mennyiségben elérhessük. — Megszereshető a „Gazdasági Lapok” kiadóhivatalában, **Bpest, IV., Muzeum körút 7.**

RUBEROID
16 év óta bevált

tetőfedő és szigetelő anyag
viharálló, vízmentes, magas szigetelő képesség.
Fentartási mázolás felesleges. Egyszerű alkalmazás.
Arajánlat, költségvetés stb. bérmentve.

Avenarius-Müvek
LIGETFALU (POZSONY).

20 évre nyerünk takarmányt egy sertés részére, ha 30 méter területű földön 300 gyökérgüdványt ültetünk el a kaukázusi Comfrey-takarmány növényből. Minden tulajnonemen megtörem s minden éghajlat alatt és 20 éven át évenként 6—8 gazdag termést ad zöldségtakarmányból, mely egészséges és tápláló s mindenféle állat, de különösen a sertés által szivesen fogyasztatik. Szállított pontos növénytermelési utasítással. **Comfrey-güdványt** 500 darabot 7.— K., 100 darabot 2.— K.

Az új téli zöldség „HELIANTHI”, 800—1000 mázsa gumóhozamot ad hektáronként;
dr. J. Kochs szerint **négyszer oly nagy tápértékkel bírnak, mint a burgonya** és nemcsak kiválóan értékes takarmány sertések, marhák, junok és lovaknak, de belőle nagyon izletes és tápláló főzeléket is lehet készíteni. 100 növénygumó 3.50 K., 250 darab 7.— K. **12 ajánlható óriás zöldség a kert részére.** Óriás uborka (65 cm. hosszra és 9 font sulyra is fejlődik), óriás puré (mintegy fél m. hosszú nyéllal), óriás hagyma, óriás fejes saláta, óriás fehércáposzta, óriás fodorkel, óriás paradicsom stb., minden fajtából egy csomag mag együtt 2 K 50 fillér, 30 csomag más gazdag termésti kerti zöldségmag 3 K 50 fillér.

WOELFERT & CO.
Saatgut-Export,
ERFURT 67. (Deutschland).

Bérbeadó birtok.

Nógrádmegyében, 5 km. vasuti állomástól, 270 m. hold szántó, 25 hold rét, 25 hold kert, 120 hold legelő, (ákáczos) szép lakóházzal s prima gazdasági épülettel, 10—15 évre 1912. október 1-étől bérbeadó. Reflektánsok, kik kimutathatóan elengedő forgalmi tőkével rendelkeznek, forduljanak a tulajdonoshoz:
SCHRECKER J.
Budapest, Teréz-körút 39.

Három kocza,

15 drb három hónapos fiatal, eladó 1100 koronáért, egy kocza Wertheimstein-féle, másik kettő mezőhegyesi, a legnagyobb foku vést kiállott két éves koczák, úgy hogy bárkinek a legmelegebben ajánlhatom. A malacok Baghy sertésnyájából való remek apaállattól származnak, fehér mangaliczák. A koczák átvészéléseért szavatosságot vállalok. Czim: Pisy Istvánné, Battonya, Csanád megye.

Sztankovánszky János cs. és kir. kamarás, kajdacs uradalmi sertésenyésztésében nagyobb számú lincolnshire x mangalicza és ezek egymásközi kereszteléséből származó utódok 3 hónapos, orbáncz ellen beoltott malaczaiból, mindkét nemben, nagyobb mennyiség kerül eladásra, darabonként 200 K és 2 K istálló-pénz árban, 10 darabon felüli rendelésnél 10% árengedmény. Csakis elsőrendű, tenyésztésre alkalmas egyedek szállítatnak. Megrendelések Elascok Gyula, Kajdacs, Tolna vármegye, címre kéretnek.

38228 szám.
X—3.

Hirdetmény.

A bábólnai m. kir. ménesbirtokon 150 darab, jelenleg egy éves kora tisztavérű szőke mangalicza tenyész kocza eladó.

Áruk magántenyésztőknek 1—1¹/₄ éves korig 120 kor.
" " 1¹/₄—1¹/₂ " " 130 "
" " 1¹/₂—1³/₄ " " 140 "
Köztenyésztési célra a gazdasági felügyelőségek közvetítésével kiosztandó koczák ára a korra való tekintet nélkül 110 K-ban van megállapítva. Venni szándékozók bővebb felvilágosítást nyerhetnek a bábólnai m. kir. ménesbirtok igazgatóságától.
Budapest, 1912. április 3.
M. Kir. földmívelésügyi miniszter.

Eladó birtokok.

Aradon: 11,800 m. holdas főuri uradalom, nagy kastély, ősrégi parkban, nagy erdőgazdaság, ipar vasut, gőzfürész malmokkal, nagy állományú vágható őserdő, ára 2 millió.
Biharban: körülbelül 700 m. h., szép épületek, gyönyörű kastély berendezve, és park, egyharmad szántó, többi erdő, legelő rét, felszereléssel ára 200,000 korona.
Beregben: 1846 m. h. sik fekvésű kitünő talaj, parcellázható. Ára holdanként 720 korona.
Nógrádban: körülbelül 900 m. h., fele gazdaság, fele erdő, szép lakás és épületekkel, 6 km. vasutól, ára holdanként 500 koronával.
Pozsonyban: 830 m. h. kitünő sik fekvésű jó talaj, csupa szántó, szép épületek, 2 urlak, ára 700,000 korona, átvehető 300,000 korona.
Szilágyban: 4820 hold, 2000 h. szántó, 2500 h. erdő, 300 h. rét, 20 h. belsőség, teljes felszereléssel ára 1.448,000 korona.
Zalában: 2031 m. h. arányos talaj beosztással és erdővel, 1400 hk. szeszkontingens, modern szeszgyár, a technika legújabb vívmányaival, gondozott parkban 10 szobás kastély. Ara holdanként 600 korona, épületek és szeszgyárral, de felszerelés nélkül.
887 m. h. igen értékes felszereléssel, jó talaj, 650,000 korona.
Zemplén: 1500 m. h. ebből 900 h. gazdaság, 400 erdő, park közepén 7 szobás vadászkastély, teljes felszereléssel, holdanként 360 korona.
Ugocsában: 412 m. h. prima talaj, parcellázható, vasut mellett elegendő szép épületekkel, kisebb részletekben is eladó, igen alkalmas a közeli kis város miatt, tejgazdaságra, cukorgyár közelben, teher 82 000 korona. Ára 225,000 korona.

Bérbeadó:
Nyitrában: 600 h., 400 h. szántó, 100 h. rét, többi erdő, legelő, belsőség, évbér 15,000 korona.
Zolyomban: 1000 h. szeszgyárral évbér 18,000 korona.
Csak közvetlen vevőkkel tárgyalok. Birtok bérleteket minden nagyságban sürgősen keresek, ugyszintén feleim számára eladó birtokokat.
nárai NÁRAY GEZA,
József cs. és kir. Ó Fensége nyug. urad. intézője.
Budapest, I., Logody-utca 55.
Telefón: 158—93. Interurbán.

Ha „FORHIN“-nal permetez,

I-SZOR kevesebb a gond,
II-SZOR kevesebb a munka,
III-SZOR kevesebb a munkabér!

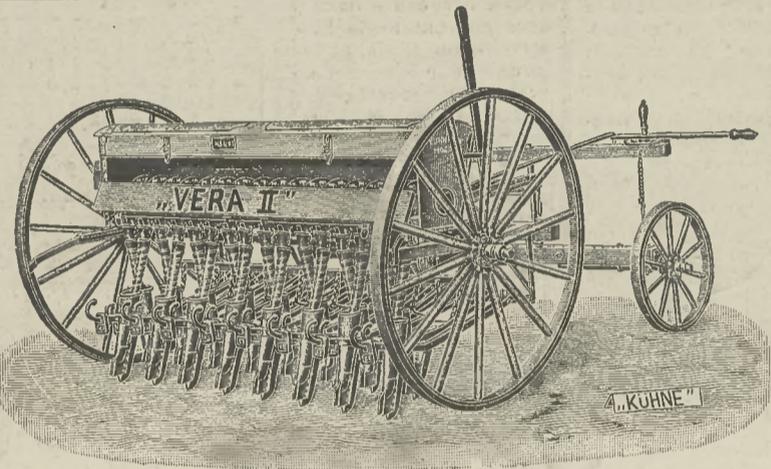
mert a „FORHIN“ a sokszorta megjavított **BORDÓI KEVERÉK** kész állapotban!

Nagyon erősen tapad a nedves levélre. Bármily harmatnál permetezhet vele. Semmi üledeke nincs! Számtalan elismerő nyilatkozat!

Gyárjuk az eddig dr. Aschenbrandt szabadalmát képezett **Rézkénport és bordói port is.**

Kérjen ingyen és bérmentve leírást a

FORHIN-GYÁRTÓL, BUDAPEST, IV., VÁCZI-UT 93. SZÁM.

Uj „ROYAL-DRILL“ sorbahintő műtrágyaszórógépek, szabadalmazott kanalas „VERA II“ sorvetőgépek, „MOSONI DRILL“ és „PRIMA DRILL“ sorvetőgépek, Lánczos műtrágyaszórógépek. — Kukoriczaültető és salétromszóró taligák

elsőrendű kivitelben készülnek

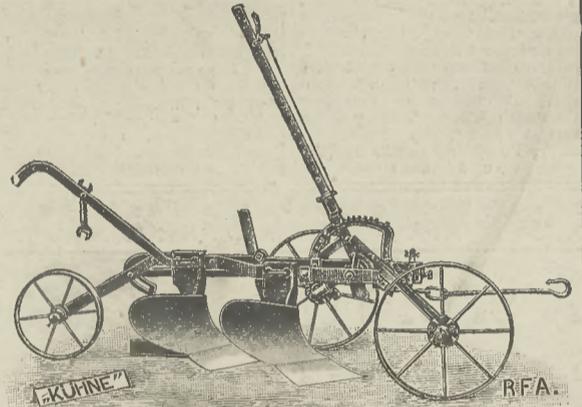
„KÜHNE“ mezőgazdasági gépgyár r. t.-nál,

:: MOSON ::

Főraktár:

BUDAPEST,

VI. ker., Váci-körút 57/a. sz.

Tavaszi talajmivelésre:

EKÉK, BORONÁK, HENGEREK, mindennemű porhanyító eszközök, Osborne **tárcsásboronák,**

KÉREGTÖRŐ HENGERBORONÁK, Osborne KASZÁLÓ- és ARATÓGÉPEK

Elsőrendű benzinmotoros cséplőkészletek.

Fiókok: DEBRECZEN, KAPOSVÁR, SZABADKA, TEMESVÁR.

A M. Kir. Államvasutak Gépgyárában gyártott legujabb szerkezetű

gőzcséplőkészlet

aczelkeretű golyóscsapágyas cséplőgéppel és

10 légkörnyomásra berendezett lokomobillal.

Nagy munkateljesítmény. Olésó üzem. Tartós szerkezet.

Legujabb rendszerű államgépgyári **benzinmotorok** karburátorral

A Losonczy Mezőgazdasági Gépgyár részv.-társ. gyártmányai:

„Losonczy-Drill“ tolóhengeres, „Rekord-Drill“ meritókanalas rendszer

és szab. „REKORD II“ vetőgépek.

Különleges **RÉPAVETŐGÉPEK.**

Rendkívül olésó üzemű államgépgyári

szívógázlokomobilok.

Utimozdonyok, gőzekék, aratógépek, fűkaszálók, államgépgyári félstabil Compound gőzgépek.

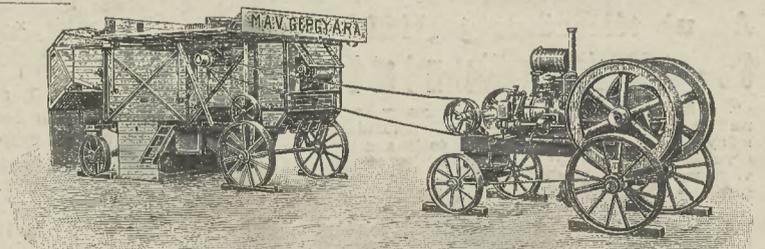
Kalmár-féle gabonatisztító rosták. Malomberendezések.

RESICZAI EKÉK, BORONÁK.

Laas-rendszerű **répakapák** stb.

Részletes árjegyzékkel és árajánlatokkal szívesen szolgál:

A Magy. Kir. Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége, Budapest, Váci-körút 32.

Triesti általános biztosító-társulat. (Assicurazioni Generali.)

Kiadás

Nyereség- és veszteség-számla az A. mérleghez. Elemi biztosítási ág (1911.)

Bevétel

	korona	flér	korona	flér	korona	flér	korona	flér
I. Kifizetések (beleértve a kártólvételi költségeket):								
1. Tűzbiztosítás, *) levonva a viszontbiztosítók részét	13.147,953	03						
2. Betörésbiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	64,246	46						
3. Szállítványbiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	1.361,185	49	14.773,384	98				
II. Üzleti kiadások (levonva a viszontbiztos. térítményeit):								
1. Szervezési költs. (folyó számadással teljesen fedeztetett)	3.316,681	17						
2. Jutalékok	3.262,518	68						
3. Folyó igazgatási költségek	2.239,018	53	8.818,218	44				
4. Adók és illetékek								
III. Leírások és egyéb kiadások								
1. Leírások:								
a) Szervezési költségek (leírva)								
b) Lettár (leírva)	1.932	89						
c) Behajthatatlan követelések	34,058	80						
2. Idegen váltók és pén nemek után árfolyamvesztés								
3. Járulékos kezelési költség a hivatalnokok ellátási pénztára részére	754,950	39	790,942	08				
IV. Tartalék függő károkra:								
1. Tűzbiztosítás, *) levonva a viszontbiztosítók részét	2.426,259	42						
2. Betörésbiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	124,011	91						
3. Szállítványbiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	959,331		3.509,602	38				
V. A biztosítási alapok állása számadási év végén:								
1. Díjtartalék:								
a) Tűzbiztosítás, *) levonva a viszontbiztosítók részét	14.714,913	09						
b) Betörésbiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	816,101	49						
c) Szállítványbiztosítás, lev. a viszontbiztosítók részét	227,793	37						
2. Tőkésített nyereségtartalék	3.150,000							
3. Az értékpapírok árfolyam-ingadozásának tartaléka	6.545,790	63	25.584,598	58				
4. Kétes követelések tartaléka	80,000		2.654,311	63				
VI. Évi üzleti nyereség								
Összesen			56.080,778	04				

*) Belevonva a tükörféveg biztosítást.

Nyereség- és veszteség-számla a B. mérleghez. Életbiztosítási ág (1911.)

	korona	flér	korona	flér	korona	flér	korona	flér
I. Eredékes biztosítások és járadékok fizetése:								
1. Haláleseti és vegy. bizt., lev. a viszontbizt. részét	18.826,265	15						
2. Elélési biztosítások, lev. a viszontbizt. részét	1.364,938	10						
3. Járadék biztosítások, levonva a viszontbiztosítók részét	1.478,514	25						
4. Nyugdíjbiztosítások, levonva a viszontbiztosítók részét	2,274	41	21.652,291	91				
II. Fizetések visszavásárolt kötvényekért, levonva a viszontbiztosítók részét								
			4.080,206	87				
III. Osztalék-fizetések biztosítottaknak								
			1.333,727	77				
IV. Üzleti kiadások (levonva a viszontbizt. térítményeit):								
1. Szervezési költs. (a folyó számlán teljesen törlesztve)	4.075,939	78						
2. Szervezési költségek	3.333,317	6						
3. Folyó igazgatási költségek	970,726	45						
4. Behajthatatlan követelések	411,498	03						
5. Orvosi költségek	1.439,331	74	10.281,863	56				
6. Adók és illetékek								
V. Leírások és egyéb kiadások:								
1. Leírások:								
a) Szervezési költségek (leírva)								
b) Szervezési jutalékok (leírva)								
c) Lettár (leírva)								
d) Behajthatatlan követelések								
2. Könyvvezetési árfolyamvesztés értékpapírok után	3.476,930	88	3.476,950	88				
VI. Függő károk tartaléka:								
1. Haláleseti és vegy. bizt., lev. a viszontbizt. részét	2.003,255	34						
2. Elélési biztosítások, levonva a viszontbiztosítók részét	71,255	42						
3. Járadék biztosítások	18,617	26	2.183,178	02				
VII. A biztosítási alapok állása a számadási év végén:								
1. Díjtartalék:								
a) Haláles. szülő és vegy. bizt., levonva a viszontbiztosítók részét	K 701.561,403							
b) Elélési bizt., lev. a viszontbizt. részét	17.086,634							
c) Járadék biztosítás, lev. a v.b.	16.038,134							
d) Különböző biztosítások:								
a) Nyugdíjbizt., lev. a viszontbizt. részét	159,37							
b) Felmentés a díjfizetésről kereséktelenség esetén	909,235		326.527,063					
2. Díj-átvitelek:								
a) Haláles. szülő és vegy. bizt., levonva a viszontbiztosítók részét	K 14.533,067	26						
b) Elélési bizt., lev. a viszontbizt. részét	132,586	63						
c) Járadék bizt., " " "	46,018	10	15.316,617	02				
3. Tőkésített nyereségtartalék	3.150,000							
4. Érték papírok árfolyam-ingadozásának tartaléka	8.088,652	27						
5. Ingatlanok tartaléka	1.867,78	72						
6. Kétes követelések tartaléka	80,000							
7. A biztosítottak osztalékalapja a kamatokkal együtt	5.211,207	9	370.240,918	60				
VIII. Évi üzleti nyereség								
Összesen			418.151,700	75				

A Triesti általános biztosító-társulat (Assicurazioni Generali) vagyonállása 1911. december 31-én.

Folyó szám	A tétel neve	A		B		Összesen	
		korona	flér	korona	flér	korona	flér
1	Kézipénzkészlet az intézet igazgatóságai s főkönyveinél	2.024,720	80	171,215	74	2.195,935	54
2	Rendelkezésre álló pénzek hitelintézeteknél s takarékpénztáraknál	8.265,417	75	3.154,680	9	11.420,097	84
3	Ingatlan birtok	1.866,000		58.293,961	72	60.159,961	72
4	a) Állami és más értékpapírok b) Folyó kamatok	25.016,581	40	222.178,035	37	247.194,616	77
5	Váltak a tárcában	684,457	05			(84,457)	05
6	Jelzálog-kölcsönök	1.091,550	47	40.451,878	41	41.543,428	88
7	Kölcsönök értékpapírokra	4.961,098	36			4.961,098	36
8	Követelések államok és országoknál			19.182,014	70	19.182,014	70
9	Kölcsönök saját életbiztosítási kötvényeinkre			16.499,996	03	16.499,996	03
10	Maradvány a viszontbiztosítók számláiból	1.009,585	45	133,046	84	1.142,632	29
11	Maradvány az intézet főkönyveinél és ügynököseink számláiból	2.941,920	71	3.028,468	14	5.970,388	85
12	Maradvány a B mérleg folyó számlájából	376,068	26			376,068	26
13	Adósság különböző címek alatt	737,366	01	190,814	77	928,180	78
14	Letételek kezesség és biztosíték gyanánt: a) életbiztosítók részéről b) egyéb részektől			14.542,700		14.542,700	
15	Letételek kezesség és biztosíték gyanánt: a) életbiztosítók részéről b) egyéb részektől	22.268,641	00	20.318,472	40	42.587,113	40
16	Letételek kezesség és biztosíték gyanánt: a) életbiztosítók részéről b) egyéb részektől			14.542,700		14.542,700	
17	Letételek kezesség és biztosíték gyanánt: a) életbiztosítók részéről b) egyéb részektől			20.318,472	40	20.318,472	40
18	Letételek kezesség és biztosíték gyanánt: a) életbiztosítók részéről b) egyéb részektől			14.542,700		14.542,700	
19	Letételek kezesség és biztosíték gyanánt: a) életbiztosítók részéről b) egyéb részektől			20.318,472	40	20.318,472	40
20	Letételek kezesség és biztosíték gyanánt: a) életbiztosítók részéről b) egyéb részektől			14.542,700		14.542,700	
21	Letételek kezesség és biztosíték gyanánt: a) életbiztosítók részéről b) egyéb részektől			20.318,472	40	20.318,472	40
22	Letételek kezesség és biztosíték gyanánt: a) életbiztosítók részéről b) egyéb részektől			14.542,700		14.542,700	
23	Letételek kezesség és biztosíték gyanánt: a) életbiztosítók részéről b) egyéb részektől			20.318,472	40	20.318,472	40
24	Letételek kezesség és biztosíték gyanánt: a) életbiztosítók részéről b) egyéb részektől			14.542,700		14.542,700	
25	Letételek kezesség és biztosíték gyanánt: a) életbiztosítók részéről b) egyéb részektől			20.318,472	40	20.318,472	40
26	Letételek kezesség és biztosíték gyanánt: a) életbiztosítók részéről b) egyéb részektől			14.542,700		14.542,700	
27	Letételek kezesség és biztosíték gyanánt: a) életbiztosítók részéről b) egyéb részektől			20.318,472	40	20.318,472	40
28	Letételek kezesség és biztosíték gyanánt: a) életbiztosítók részéről b) egyéb részektől			14.542,700		14.542,700	
29	Letételek kezesség és biztosíték gyanánt: a) életbiztosítók részéről b) egyéb részektől			20.318,472	40	20.318,472	40
30	Letételek kezesség és biztosíték gyanánt: a) életbiztosítók részéről b) egyéb részektől			14.542,700		14.542,700	
31	Letételek kezesség és biztosíték gyanánt: a) életbiztosítók részéről b) egyéb részektől			20.318,472	40	20.318,472	40
32	Letételek kezesség és biztosíték gyanánt: a) életbiztosítók részéről b) egyéb részektől			14.542,700		14.542,700	
33	Letételek kezesség és biztosíték gyanánt: a) életbiztosítók részéről b) egyéb részektől			20.318,472	40	20.318,472	40
34	Letételek kezesség és biztosíték gyanánt: a) életbiztosítók részéről b) egyéb részektől			14.542,700		14.542,700	
35	Letételek kezesség és biztosíték gyanánt: a) életbiztosítók részéről b) egyéb részektől			20.318,472	40	20.318,472	40
36	Letételek kezesség és biztosíték gyanánt: a) életbiztosítók részéről b) egyéb részektől			14.542,700		14.542,700	
37	Letételek kezesség és biztosíték gyanánt: a) életbiztosítók részéről b) egyéb részektől			20.318,472	40	20.318,472	40
38	Letételek kezesség és biztosíték gyanánt: a) életbiztosítók részéről b) egyéb részektől			14.542,700		14.542,700	
39	Letételek kezesség és biztosíték gyanánt: a) életbiztosítók részéről b) egyéb részektől			20.318,472	40	20.318,472	40
40	Letételek kezesség és biztosíték gyanánt: a) életbiztosítók részéről b) egyéb részektől			14.542,700		14.542,700	
41	Letételek kezesség és biztosíték gyanánt: a) életbiztosítók részéről b) egyéb részektől			20.318,472	40	20.318,472	40
42	Letételek kezesség és biztosíték gyanánt: a) életbiztosítók részéről b) egyéb részektől			14.542,700		14.542,700	
43	Letételek kezesség és biztosíték gyanánt: a) életbiztosítók részéről b) egyéb részektől			20.318,472	40	20.318,472	40
44	Letételek kezesség és biztosíték gyanánt: a) életbiztosítók részéről b) egyéb részektől			14.542,700		14.542,700	
45	Letételek kezesség és biztosíték gyanánt: a) életbiztosítók részéről b) egyéb részektől			20.318,472	40	20.318,472	40
46	Letételek kezesség és biztosíték gyanánt: a) életbiztosítók részéről b) egyéb részektől			14.542,700		14.542,700	
47	Letételek kezesség és biztosíték gyanánt: a) életbiztosítók részéről b) egyéb részektől			20.318,472	40	20.318,472	40
48	Letételek kezesség és biztosíték gyanánt: a) életbiztosítók részéről b) egyéb részektől			14.542,700		14.542,700	
49	Letételek kezesség és biztosíték gyanánt: a) életbiztosítók részéről b) egyéb részektől			20.318,472	40	20.318,472	40
50	Letételek kezesség és biztosíték gyanánt: a) életbiztosítók részéről b) egyéb részektől			14.542,700		14.542,700	
51	Letételek kezesség és biztosíték gyanánt: a) életbiztosítók részéről b) egyéb részektől			20.318,472	40	20.318,472	40
52	Letételek kezesség és biztosíték gyanánt: a) életbiztosítók részéről b) egyéb részektől			14.542,700		14.542,700	
53	Letételek kezesség és biztosíték gyanánt: a) életbiztosítók részéről						

Földbirtokot azonnali készpénzfizetés mellett keresek.

1. Egy és fél millió árban észak nyugat magyarorszáiban prima birtokot, szép kastélyal.
2. Letarolt erdő területet körülbelül 20,000 hold nagyságban, körülbelül egy és fél millió árban.
3. Budapest környékén legfeljebb 2-3 órai vasuti távolságban, szép kastélyal, 400-600 hold nagyságban.
4. 200-500,000 K árban erdő birtokot, kevés gazdasággal, park kastély, vasut, jó ut, kisebb város közelében.
5. Azonkívül: minden nagyságban eladásra, vételre, bérletekre feleim számára.

nárai **NÁRAY GÉZA**,
József cs. és kir. Ö Fensége nyug. urad. intézője.
Budapest, I., Logodó-utca 55.

Telephon: 158-96. Interurbán.

A legjobb és legjobban bevált önműködő, hordozható, vontatható; szőlő-, gyümölcsfa-, komló-, repezefecskendő a

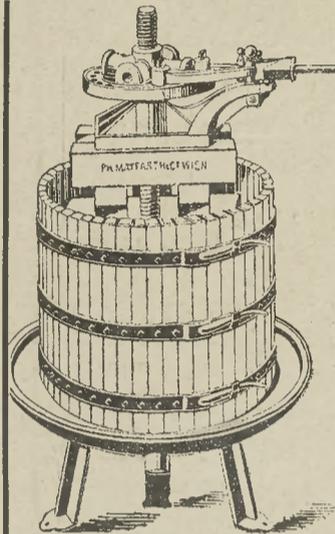
„**SYPHONIA**“
borsajtók, hydraulikus
prések, musttelepek,
gyümölcs- és szőlőmalmok

kaphatók:

PH. MAYFARTH & Co.
WIEN II.
FRANKFURT a/M. BERLIN. PÁRIS.

Képes árjegyzék 171/a. sz.
alatt bérmentve küldetik.

Képviselők kerestetnek.

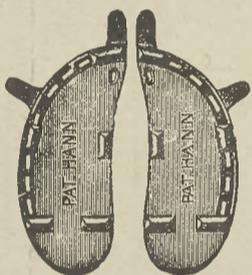

Ökörpatkók

alkalmasak, tartósak és olcsók.

„HANN“ jeggyel ellátva.

Kérjen és figyeljen pontosan ezen jegyre, mert patkóink minden tekintetben utolérhetlenek!

Rendes csülökpatkók ökrök részére. Szabadalmazott lópatkók, első díjakkal kitüntetett patkók, igás és háttas lovak részére, szakférfiak által legmelegebben ajánlva. Patkó- és csülökszegek. Sróf- és rúdvasalások, vasalási eszközök és szerszámok.

M. HANN'S SÖHNE

RAINFELD a/d. Gölsen N.-Ö.

Lyukfuro v. srófkészülékes hordódugólemezek czég-nyomattal vagy anélkül, szállításra és beraktározásra szánt hordókhöz minden nagyságban és mennyiségben.

Minták és árjegyzékek ingyen!

Az országos törzskönyvbe bejegyzett YORKSHIRE tenyészetemben

30 darab 6-12 hónapos tenyészkan,
35 darab 6-10 hónapos tenyészkecske,
6 darab fölösszámu hasaskocza és
50 darab 3 hónapos különböző ivaru tenyészmalacz
kg.-ként 2 korona 10 fillér árban

e l a d ó !!

Osváld Jenő gazdasága

Dömötöri, Vas megye.

A tenyészet az idei országos tenyészátvásáron II. díjjal tüntette'et ki.

PROPPER SAMU

mezőgazdasági gépezetében

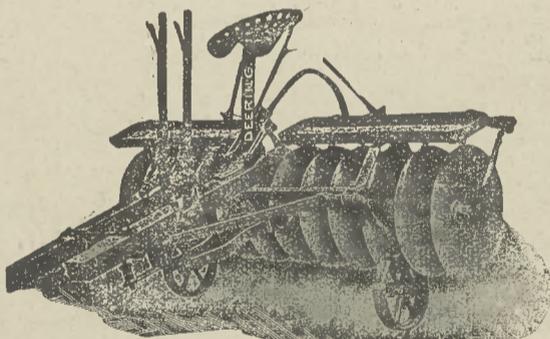
Budapest, V., Váci-körut 52. sz.

nagy választékban és előnyös árakon
kaphatók: lényeges javításokkal ellátott

„DEERE“-féle amerikai négyzetes kukoricaültetőgépek, Deering-féle eredeti amerikai aratógépek, gyűjtőgépek, fűkaszálogépek és tárcsásboronák legkitünőbb minőségben, továbbá a valódi „Sack“-féle ekék, vetőgépek, grubberok, boronák, valamint kitünő szőlőmivelési eszközök, ugy-szintén javított eredeti

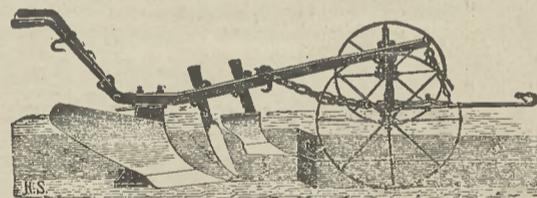

„DEERE“ kukoricaültető-gép.

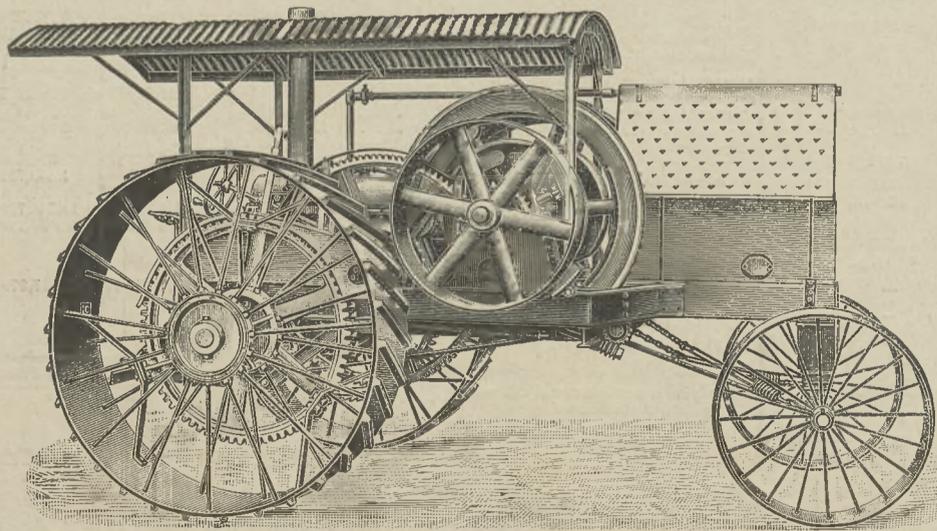
„Westfalia“ műtrágyaszórógépek, nemkülönböztetve legkitünőbb szecs kavágógépek, eredeti amerikai „Ohio“ kukorica szártépőgépek (Schredder). Kayser-féle gabona-centri-

fugák, „Apollo“ meszelő- és permetezőgépek, szalmakötélfonógépek és mindenféle egyéb legelsőrendű gépek és eszközök.

Valódi SACK-fele aczéleke.

„REKORD“ benzintraktor-vontatógép.

Világhírű amerikai gyártmány!

Allandó erő kifejtése 25 lóerő!

Legnagyobb erő kifejtése átmenetileg 40 lóerő!

Szánt 4-vasú ekével!

Vontatóképessége bámulatosan nagy!

Csépel 54"-60" cséplőgéppel!

Sokoldalú használhatósága folytán a gazdaság legjövödelmezőbb gépe.

Kezelése egyszerű, benzin- és hűtővízfogyasztása csekély, üzeme tehát igen olcsó!

Ajánlással és árjegyzékkel szívesen szolgálunk.

FEHÉR MIKLÓS gépgyár részvénytársaság BUDAPEST, VÁCZI-UT 80.